naš čas

Cena 8 dinarjev
Številka 33 (647)

glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva

Titovo Velenje, 19. avgusta

Razširjene seje

Nova delovna usmeritev

Ob obravnavi nalog zveze komunistov pri premagovanju tekočih in dolgoročnih problemov gospodarskega in družbenega razvoja Šaleške doline je predsedstvo občinskega komiteja ZKS Velenje poudarilo, da bo morala zveze komunistov nameniti posebno pozornost uresničevanju že dogovorjenih aktivnosti. Da pa bi takšno usmeritev lahko uresničili, se mora predsedstvo podrobno seznaniti z razmerami v posameznih samoupravnih sredinah. Takšno delovno usmeritev je opredelila že občinska organizacija ZKS Velenje na programsko volilni konferenci, poudarjena pa je bila tudi na 9. kongresu ZK Slovenije in 11. kongresu ZK Jugoslavije. Nobenega dvoma ni, da bo podrobna seznanitev z razmerami v posameznih samoupravnih okoljih pripomogla k hitrejšemu in doslednejšemu uresničevanju ustalitvenih nalog, nadaljnjemu razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in političnega sistema ter še k večji organizacijski in akcijski učinkovitosti zveze komunistov.

Da bi uveljavili takšno delovno usmeritev bo predsedstvo občinskega komiteja ZKS Velenje pripravilo več razširjenih sej v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela. Skupaj s sekretarji osnovnih organizacij ZK in komunisti na poslovodnih delovnih mestih bodo ocenili razmere v posameznih organizacijah združenega dela, ugotovili težave ter izoblikovali dogovor za nadaljnje delo komunistov v posameznih okoljih. Pri tem bodo namenili posebno pozornost gospodarjenju v letošnjem prvem polletju, položaju tozdov v organizacijah združenega dela, razvojnim usmeritvam in njihovem uresničevanju, ukrepom za boljše gospodarjenje ter delovanju osnovnih organizacij zveze komunistov.

Prva takšna razširjena seja predsedstva občinskega komiteja ZKS Velenje je bila nedavno tega v Gorenju. Septembra in oktobra pa se bo sešlo predsedstvo OK ZKS Velenje na razširjenih sejah v Vekosu, Veplasu Tovarni usnja Šoštanj, Paki, Eri, Elektrokovinarski opremi in HPH.

Ob dnevu graničarjev

Naše meje so varne

V nedeljo so svoj praznik slavili graničarji, budni varuhi nedotakljivosti meja naše domovine. Slavili so povsod, tudi v obmejnih postojankah v Logarski dolini in v Podolševi. V obeh postojankah so tudi tokrat pripravili tovariško srečanje. Na priložnostni slovesnosti so se vojaki najprej seznanili s čestitkami, ki so jih prejeli za svoj praznik, pa tudi z nagradami in pohvalami, ki so jih bili deležni najboljši med njimi.

Čestitkam so se na srečanju še posebej iskreno pridružili domačini, predstavniki oboroženih sil, uprave javne varnosti, skupščine občine Mozirje in njenih družbeno-političnih organizacij, ki so se jim zahvalili za njihove izjemne vsakodnevne napore ob državni meji in jim izročili priložnostno darilo. Vojaki so se gostom seveda oddolžili z gamsovo juho in pasuljem, sproščenega vzdušja pa na srečanju tudi tokrat ni manjkalo.

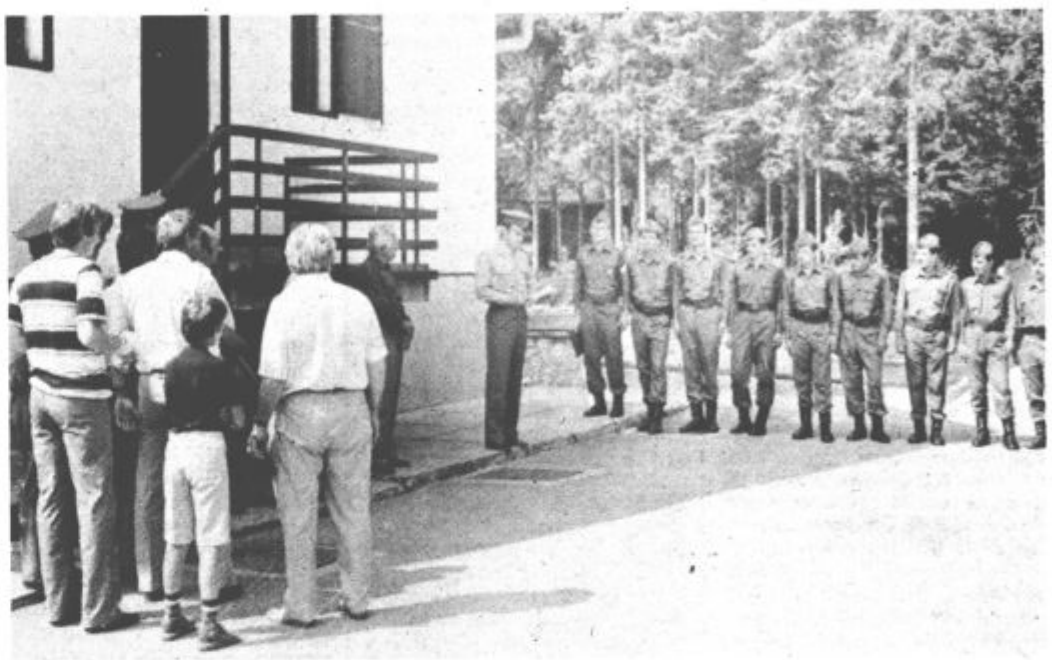

Slovesno in prijetno je bilo v Logarski dolini

Sicer pa so vojaki z obeh postojank že v petek dopoldne obiskali Mozirje. Pomudili so se na občinski skupščini, si ogledali stalno razstavo o narodnoosvobodilnem boju v Gornji Savinjski dolini in kasneje obiskali še Savinjski gaj. Obisk je sodil v sklop njihovega rednega izobraževanja, ki sega tudi na področje varstva okolja. Ob tem seveda velja povedati, da so vojaki v Logarski dolini glede urejenosti okolja okrog svoje postojanke lahko zgled vsem ostalim postojankam daleč naokrog. Seveda pa obisk čudovitega gaja in prenekateri koristni napotek nikakor ni odveč.

MDB Franc Leskošek-Luka

Prejeli trak akcije

Velenjska mladinska delovna brigada Franc Leskošek-Luka, ki je na tritedenski republiški delovni akciji na Krasu v bližini Kostanjevice pomagala urejati vodovod, se je na tem delovišču zelo izkazala. Mladi so si s prizadevnim delom pridobili najvišje priznanje v izmeni — trak akcije, poleg tega pa so posamezniki za delovne uspehe prejeli še 11 udarniških značk in prav toliko pohval.

Tako so gotovo upravičili zaupanje svojih osnovnih organizacij, ki so jim omogočile sodelovanje na tej akciji.

KS Škale — Hrastovec

V nedeljo zbor krajanov

Predsedstvo krajevne konference SZDL Škale — Hrastovec je za prejšnjo soboto popoldne sklicalo v prostorih gasilskega doma zbor krajanov. Na dnevnem redu so imeli samo eno točko — obravnavo in sprejem dispozijskega načrta Škale — Hrastovec.

Kljub pomembnemu dnevnemu redu je bila udeležba resnično skromna, saj se je zbora udeležilo le 32 krajanov. To pa ni bila niti polovica potrebne sklepčnosti.

Zbor krajanov so ponovno sklicali za v nedeljo, 22. avgusta, ob 10. uri prav tako v gasilskem domu. Upajo, da bo v nedeljo obisk le zadovoljiv, saj so tokrat krajane obvestili pravočasno. Ob prvem sklicu so dobili vabila le nekaj dni prej.

Ali pa je krajanom vseeno, kakšen bo nadaljnji razvoj krajevne skupnosti!? (sv)

TGO Gorenje

Planske naloge 1982

Zaposleni v tovarni gospodinjske opreme Gorenje Titovo Velenje bodo letos, kot predvideva predlog planskih dokumentov, ki je te dni v javni razpravi, naredili za 13 milijard 128 milijonov dinarjev izdelkov, od tega za 5 milijard 370 milijonov dinarjev za izvoz. Po zadnjih ocenah bo dosegla TGO Gorenje v letu 1982 20 milijard 788 milijonov dinarjev celotnega prihodka, 3 milijarde 268 milijonov dinarjev dohodka in 1 milijardo 606 milijonov dinarjev čistega dohodka, od tega 122 milijonov dinarjev za poslovni sklad.

V TGO Gorenje ocenjujejo, da tovarna ob koncu leta 1982 ne bo več izkazovala izgubo. Ostvaritev letošnjih proizvodnih nalog in sanacijskih programov pa je pogojena s povečanjem fizičnega obsega proizvodnje in večjim izkoriščanjem zmogljivosti ob sočasnem maksimiranju proizvodnje za izvoz.

Sicer želijo v TGO Gorenje leta 1985, ob istem številu zaposlenih kot letos, izdelati za 21 milijard 859 milijonov dinarjev izdelkov, izvoziti za 6 milijard 200 milijonov dinarjev proizvodov ter ob 30 milijardah in 350 milijonih dinarjev celotnega prihodka ustvariti 2 milijardi 600 milijonov dinarjev čistega dohodka, pri čemer naj bi 949 milijonov dinarjev namenili za poslovni sklad.

O gospodarjenju v TGO Gorenje v letošnjem prvem polletju, načrtih za delo in poslovanje v letu 1982 ter o sanacijskih nalogah podrobneje pišemo na 2. strani.

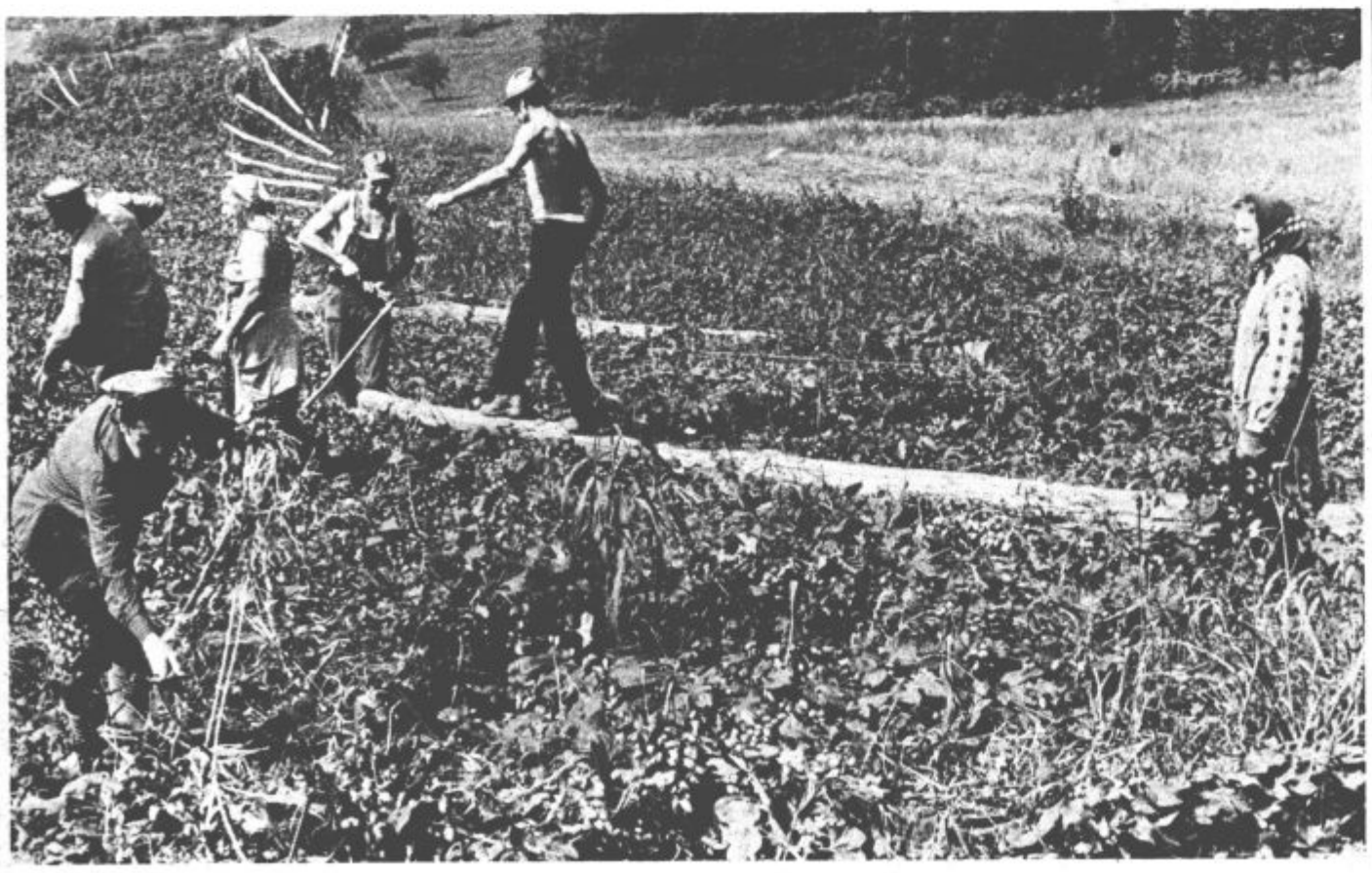

V tem tednu so vsepovsod zabrneli obiralni stroji. Marsikje pa so morali hmelj, oziroma to, kar je na njivah še ostalo po toči v juliju in hudem neurju prvo soboto v avgustu, začeti obirati predčasno.

V velenjski občini je, zlasti v Šmartnem ob Paki, kjer je rastla najboljša vrsta hmelja, neurje povzročilo precej škode, zato pridelek ne bo pričakovan.

Veliko škode je neurje naredilo tudi na območju Letuša, saj je tamkajšnjim kmetovalcem uničilo kar dve tretjini hmeljnih nasadov. Pogled na njive je bil resnično zelo žalosten.

»Vse leto smo trdo delali od jutra do večera, nato pa je hudo neurje z vetrom in dežjem v trenutku uničilo vse to,« je s solznimi očmi dejala ena izmed lastnic hmelja.

Prostovoljno delo

Gradili bodo igrišča

Občinska konferenca ZSMS Velenje je za soboto organizirala delovno akcijo. Mladi in tudi vsi drugi, ki se jim želite pridružiti, boste pomagali urejati tenis igrišča ob nastajajočem turističnem delu Plevelovega jezera.

Udarniki se bodo zbrali ob 7. uri pred zgradbo družbenopolitičnih organizacij, potem pa bodo odšli na delovišče.

Na občinski konferenci ZSMS upajo, da se bo odzvalo vabilu, kljub času dopustov, veliko mladincev iz celotne občine, predvsem pa iz Titovega Velenja in da se jim bodo pridružili tudi drugi občani.

Elkroj

Proizvodnja modne konfekcije Mozirje

Titovo Velenje

Trim plavanje

Odbor za športno rekreacijo pri ZTKO občine Velenje prireja v soboto, 21. avgusta 1982, TRIM PLAVANJE. Prireditev bo na odprtem bazenu v Titovem Velenju od 10. do 16. ure. Trim plavanje bo razdeljeno na tri starostne skupine. V primeru slabega vremena bo prireditev naslednjo soboto!

Predsedstvo OK ZKS Mozirje

Nujno urediti razmere v DO VEZ

Trimesečni rezultati so bili kritični, polletni so razmeroma ugodni, razmere v delovni organizaciji VEZ Mozirje pa ne zagotavljajo trajnega izboljšanja. Vzroki za slab gospodarski položaj so globljega značaja in terjajo nujne ukrepe. Cenovna razmerja v komunalni dejavnosti so neurejena, delovni programi tozdov Učila in Kovinarstvo so zgrešeni, prodaja slaba, zaloge izdelkov pa velike. Znatna je tudi zadolženost z velikimi obrestmi, kritična nelikvidnost in slaba preskrba s surovinami in reprodukcijskimi materiali. Člani predsedstva OK ZKS Mozirje so o tem že razpravljali, na zadnji seji pa so se lotili tudi ocene številnih drugih vzrokov za težke razmere.

Samoupravljanje je na zelo nizki ravni, delo družbenopolitičnih organizacij pa zgolj na papirju. Kadrovska politika je več ali manj kratkoročna, nekatere kadrovske rešitve v delovni skupnosti skupnih služb pa neresne, kar seveda povzroča nezadovoljstvo. Funkcija delovne organizacije ni uveljavljena, njena organiziranost pa glede na velikost neprimerna, kar med drugim izredno povečuje režijske stroške. Dohodkovnih odnosov in svobodne menjave dela skorajda ni, niti pravih razvojnih programov. Osebni dohodki proizvodnih delavcev so na kritični ravni, dohodki vodstvenih delavcev pa odločno previsoki. Zanimiva bo utemeljitev spremembe samoupravnih aktov, na podlagi katere so si vodilni in vodstveni delavci v primerjavi z lanskim letom povečali osebne dohodke za 60 do 100 odstotkov.

Zelo slabi so medsebojni odnosi, tako med posamezniki, kot med tozdom Kovinarstvo in delovno skupnostjo, razprtije pa imajo prednost pred iskanjem rešitev za izboljšanje položaja. Nesoglasja bodo morali takoj odpraviti in ostro ukrepati z zaostritvijo odgovornosti vodilnih. Z organizacijskimi spremembami bo treba zagotoviti smotrno poslovanje, po vsem tem pa pripraviti dolgoročni predlog razvoja in organiziranosti vseh dejavnosti znotraj delovne organizacije. Nesprejemljive so tudi vse govorice o reorganizaciji, dokler razmer v celoti ne uredijo.

Pomanjkljivo strokovno znanje v delovni organizaciji je spretno izkoristila poslovna skupnost RA — MO, so menili člani predsedstva OK ZKS Mozirje. Delavce DO VEZ je pri odločanju za nove programe zavedla in s tem povzročila družbeno škodo, njena funkcija pa je bila zaključena v trenutku, ko je bilo treba prevzeti tudi riziko za zgrešene programe in slabo prodajo. Ob vseh teh in drugih nepravilnostih so v poslovni skupnosti povečali število zaposlenih in si kljub izgubi članic izplačali nadpovprečno visoke osebne dohodke. Jasno je, da nobena sprememba medsebojnih obveznosti in odgovornosti znotraj poslovne skupnosti ne pride v poštev, dokler se delovna organizacija VEZ ne izkoplje iz težav, nujno pa je v celoti uveljaviti vlogo skupnosti v skladu z veljavnim sporazumom o združitvi, kot tudi solidarnost pri prevzemanju rizika.

J. P.

Hranilno kreditna služba Šoštanj
Trg svobode 12, Šoštanj

Zbor delegatov
razpisuje
dela in naloge s posebnimi pooblastili

VODJE HRANILNO KREDITNE SLUŽBE

Kandidati morajo poleg pogojev določenih v zakonu izpolnjevati še naslednje pogoje:
— višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri
— tri oziroma pet let delovnih izkušenj
— moralno-politična neoporečnost.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidat pošlje v roku 20 dni od dneva objave na naslov:
Hranilno kreditna služba Šoštanj
Trg svobode 12, z oznako
»za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v roku 30 dni po preteku roka za prijavo.

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1982/83

Na osnovi plana izobraževanja in potreb DO VEKOS Titovo Velenje, komisije za delovna razmerja razpisujejo naslednje kadrovske štipendije:

POKLIC	STOPNJA ZAHTEVNOSTI	ŠTEVILO ŠTIPENDIJ
1. vodovodni inštalater	IV.	2
2. avtomehanik	IV.	1
3. zidar	IV.	2
4. tesar	IV.	1
5. inženir gradbeništva	VI.	2
6. gradbeni tehnik	V.	1

Pogoji:
1. Kandidati za štipendije naj pošljejo vloge na naslov: DO VEKOS, Titovo Velenje, kadrovska služba, Koroška 37 b, 63320 Titovo Velenje, v roku 8 dni.
2. Vlogi za štipendijo, ki mora biti poslana na obrazcu DZS 8,40, je treba priložiti:
   — prepis ali fotokopijo zadnjega spričevala (velja za osnovnošolce in srednješolce)
   — potrdilo o opravljenih izpitih in frekventacijsko potrdilo za tekoče študijsko leto (velja za študente)
3. Vse kandidate, ki bi želeli postati naši štipendisti oziroma žele dodatno informacijo, vabimo, da pošljejo vloge in pridejo osebno v torek, 24. avgusta, v kadrovsko službo, DO VEKOS, Koroška 37/b.
4. O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni do 15. septembra 1982.

Tovarna gospodinjske opreme Gorenje Titovo Velenje

Cilji so uresničljivi

Po obravnavi polletnih rezultatov gospodarjenja razpravljajo te dni zaposleni v tovarni gospodinjske opreme Gorenje o predlogih planskih dokumentov za leto 1982, poročilo o poslovanju tovarne Gorenje Koerting Elektronic in predlogu sanacijskega programa za to tovarno ter o predlogu sanacijskega programa tovarne gospodinjske opreme Gorenje. V temeljnih organizacijah združenega dela pa, ki so poslovale z izgubo, pa obravnavajo še predloge njihovih sanacijskih programov.

Po obravnavi omenjenega gradiva v sindikalnih skupinah v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovni skupnosti skupnih služb se je zadnji ponedeljek sešel poslovodni, samoupravni in družbenopolitični aktiv tovarne gospodinjske opreme Gorenje, da bi se dogovoril za obravnavo in sprejem predloženih dokumentov v temeljnih samoupravnih okoljih. Delavski sveti tozdov in DSSS so na sejah 17. in 18. avgusta dali predloge dokumentov v javno razpravo; o njih bodo razpravljali in odločali zbori delavcev danes in jutri. Delavski sveti tozdov in DSSS bodo sprejemali ugotovitvene sklepe o sprejemu dokumentov, kot je predvideno, 23. in 24. avgusta. Prihodnji petek, 27. avgusta pa bo o njihovem sprejemu razpravljal in sklepal delavski svet tovarne gospodinjske opreme Gorenje.

POLLETNI DOSEŽKI — SPODBUDA ZA BOLJŠE DELO IN GOSPODARJENJE

Tovarna gospodinjske opreme Gorenje je dosegla v obdobju januar — junij 1982 8 milijard 312 milijonov dinarjev celotnega prihodka, kar je 14 % več kot v enakem obdobju lanskega leta. Dohodek so v letu dni povečali kar za 58 %, izguba pa je manjša kot lani. In ker so temeljne organizacije združenega dela dosegle znatno več ostanka čistega dohodka kot lani, je kompenzirana izguba za skoraj polovico manjša, kot je bila lansko leto ob koncu prvega polletja.

Skupna kompenzirana polletna izguba znaša nekaj manj kot 187 milijonov dinarjev. Polletno poslovanje je sklenilo z izgubo 10 temeljnih organizacij združenega dela, in sicer Štedilniki, Elektronika Titovo Velenje, Elektronika Ptuj, Pohištvo, Hladilniki, Zamrzovalniki, Plastika, Vzdrževanje, Avtopark in Kompresorji Črnomelj ter delovna skupnost skupnih služb.

Kompenzirana izguba, ki je bila ob polletju skoraj za polovico manjša od lanskoletne v enakem obdobju, je prav gotovo nova spodbuda vsem zaposlenim za še boljše delo in gospodarjenje v preostalih mesecih letošnjega leta, kar naj bi, med drugim, tudi zagotovilo, da ob koncu leta TGO Gorenje ne bi izkazovala izgubo.

NALOGE LETA 1982

Poslovno leto 1981 je, kot je znano, sklenilo z izgubo 11 temeljnih organizacij združenega dela TGO Gorenje. Vzrokov za izgubo je več, najpomembnejši pa je nedvomno upadanje fizičnega obsega proizvodnje, ki je bilo prisotno že leta 1980. Lani so v tovarni gospodinjske opreme Gorenje le z 79 % izkoristili obstoječe proizvodne zmogljivosti, v letošnjem prvem polletju pa samo s 75 %, in to največ zaradi nezadovoljive oskrbe z domačimi in uvoženimi surovinami in reprodukcijskimi materiali.

Na rezultate gospodarjenja, posebej tudi na dohodek, pa vpliva velika izvozna usmerjenost, saj je prodala v letošnjem prvem polletju TGO Gorenje na konvertibilna tržišča kar 54 % vse proizvodnje. Dohodek je manjši, kot bi bil sicer, zadnje ocene pa tudi kažejo, da akumulativnost TGO Gorenje nezadržno pada že vse od leta 1974 naprej.

V TGO Gorenje že nekaj časa ugotavljajo, da prizadevanja za zamenjavo uvoženih surovin in reprodukcijskih materialov z domačimi ne dajejo željenih uspehov. Materiale, ki jih imamo doma, namreč ni mogoče dobiti v potrebnih količinah oziroma v količinah, ki so pred leti že bile na voljo. Zato je treba dodatno povečevati uvoz. Zaradi zaostrenih pogojev uvoza pa zahteva vse več dobaviteljev surovin in reprodukcijskih materialov devizno soudeležbo za prodano blago.

Upoštevaje nove, zaostrene pogoje gospodarjenja in možnosti za proizvodnjo v TGO Gorenje računajo, da bo letos 6887 zaposlenih izdelalo za 13 milijard 128 milijonov dinarjev izdelkov, od tega za izvoz za 5 milijard 370 milijonov dinarjev. Celotni prihodek naj bi znašal, po zadnjih predvidevanjih, 20 milijard 788 milijonov dinarjev; porabljena sredstva naj bi naraščala počasneje kot celotni prihodek in bi znašala 17 milijard 520 milijonov dinarjev. Dohodka naj bi TGO Gorenje letos ustvarila 3 milijarde 268 milijonov dinarjev, čistega dohodka pa 1 milijardo 606 milijonov dinarjev, od tega 122 milijonov dinarjev za poslovni sklad.

Najpomembnejše pa je, da ob koncu leta TGO Gorenje ne bi več izkazovala izgubo, prihodnje leto pa naj bi že ustvarila na račun nadaljnjega povečanja izkoriščanja zmogljivosti del potrebnega lastnega denarja za prepotrebno prestrukturiranje proizvodnje.

Ostvaritev letošnjih načrtov pa je pogojena s povečanjem fizičnega obsega proizvodnje in večjim izkoriščanjem zmogljivosti, seveda ob maksimiranju proizvodnje za izvoz. Spisek letošnjih nalog delavcev v TGO Gorenje pa s tem še ni končan. Doseči bo treba boljše pokritje uvoza z izvozom, kot je bilo doseženo lani. Zmanjšati želijo nadalje tudi izmet, in to v primerjavi z letom 1981 za 15 %. Porabljena sredstva morajo naraščati kar za 30 % počasneje kot celotni prihodek, povečati pa je treba tudi koeficient obračanja zalog itd.

Predvidena porast fizičnega obsega proizvodnje in s tem povezano večje izkoriščanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti pa je pogojeno z zadovoljivejšo oskrbo s surovinami in reprodukcijskimi materiali. Pričakovati je mogoče, da se bo le-ta izboljšala in da bo zaradi surovin in reprodukcijskih materialov do konca leta manj težav, kot jih je bilo v letošnjem prvem polletju.

OSREDNJE USMERITVE ZA SANACIJO POSLOVANJA TGO GORENJE

Temeljne naloge, zapisane v predlogih planskih dokumentov TGO Gorenje za leto 1982, pa so tudi izhodiščne naloge sanacijskega programa te organizacije združenega dela. Zagotovljena nemotena oskrba s surovinami in reprodukcijskimi materiali bo omogočala vse večje izkoriščanje zmogljivosti, nadaljnje povečanje izvoza, skladno z gibanjem proizvodnje, in ostvaritev akumulacije, ki je nujna tako za prepotrebno prestrukturiranje proizvodnje kot za posodobitev dela obstoječe proizvodnje.

Že prihodnje leto naj bi se v TGO Gorenje približali polnemu izkoriščanju zmogljivosti, sicer pa računajo, da bodo fizični obseg proizvodnje povečevali po letni stopnji 8,5 %, in to največ na račun novih programov, ki bodo v predvideni stopnji rasti že udeleženi z okrog 50 %.

Osrednje sanacijske naloge torej so:

- povečanje izkoriščanja zmogljivosti, saj bo mogoče le na ta način maksimirati dohodek. Hkrati z redno oskrbo s surovinami in reprodukcijskimi materiali bo treba zagotoviti do leta 1985 okrog 1 milijardo 391 milijonov dinarjev sredstev za naložbe za posodabljanje tehnologije;
- za nove programe, to je industrijsko elektroniko, medicinsko elektroniko, tehnološko opremo, toplotne črpalke, računalništvo in birotehniko, ki naj bi zagotavljali večjo akumulativnost kot bela tehnika, pa bo treba za naložbe v osnovna sredstva zagotoviti nadaljnjo 1 milijardo 520 milijonov dinarjev. Prav slaba akumulativnost obstoječih programov pa je doslej onemogočala hitrejše prestrukturiranje proizvodnje in uvajanje omenjenih novih programov, ki naj bi bili leta 1985, po zadnjih ocenah udeleženi v celotnem prihodku z 18 %, v celotni ustvarjeni akumulaciji pa kar s 50 %;
- delež konvertibilnega izvoza bo v strukturi prodaje tudi v prihodnje naraščal hitreje kot proizvodnja, upoštevaje tržne možnosti na tujem.

In še to: tovarna gospodinjske opreme Gorenje ima proizvodni program in tudi konvertibilni trg za svoje proizvode, predpogoj za uspešno poslovanje zdaj in v prihodnje pa je polno izkoriščanje zmogljivosti ob zadostni oskrbi s surovinami in reprodukcijskimi materiali po cenah, ki ne bodo višje od svetovnih ali pa ob ustreznejšem spodbujanju izvoza.

PREDVIDEVANJA ZA LETO 1985

V tovarni gospodinjske opreme Gorenje računajo, da bodo leta 1985, z istim številom zaposlenih kot letos, ustvarili:

- proizvodnjo v vrednosti 21 milijard 859 milijonov dinarjev;
- izvozili za 6 milijard 200 milijonov dinarjev izdelkov (pri čemer pa je treba upoštevati, da bodo v TGO Gorenje leta 1984 prenehali s proizvodnjo hladilnikov, ki so jih zdaj večino prodali na tuje, novi programi pa prva leta še ne bodo izvozno tako intenzivni, kot je program hladilnikov);
- 30 milijard 350 milijonov dinarjev celotnega prihodka;
- porabljena sredstva naj bi znašala 25 milijard 900 milijonov dinarjev;
- 4 milijarde 366 milijonov dinarjev dohodka, in
- 2 milijardi 600 milijonov dinarjev čistega dohotka, pri čemer bi 949 milijonov dinarjev namenili za poslovni sklad.

SANACIJA TOVARNE GORENJE KOERTING ELEKTRONIC

Gorenje si že dalj časa prizadeva, da bi postalo enakopraven partner velikim tujim podjetjem in se tako vključilo v svetovno gospodarstvo. Eno od možnosti za še večjo uveljavitev na zahodnoevropska tržišča je želelo uresničiti z nakupom tovarne Koerting Elektronic. Ugotavljati pa je mogoče, da strateške cilje, izoblikovane ob nakupu podjetja Koerting Elektronic, niso uresničili. Sredi leta 1980 je bil izoblikovan prvi sanacijski program za tovarno Gorenje Koerting Elektronic ki so ga, upoštevaje spremenjene pogoje gospodarjenja, večkrat dopolnjevali. Med izvajanjem sanacijskega programa se je zmanjšalo število zaposlenih za polovico; predvideno je še nadaljnje zmanjšanje števila zaposlenih. Zmanjšala se je zadolženost, pa tudi izgube. V Jugoslavijo je bila prenešena proizvodnja hi-fi naprav s kompletno tehnologijo in razvojnim znanjem, začel pa se je prenos proizvodnje šasij za barvne TV sprejemnike. Ti in še nekateri drugi ukrepi naj bi omogočili tesnejše poslovno proizvodne povezave med tovarno Gorenje Koerting Elektronic in TGO Gorenje, kar bo zagotovilo večje izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti v tozdih Elektronika Titovo Velenje in Elektronika Ptuj. Združujejo pa tudi prodajne funkcije Gorenje Koerting Elektronic in Gorenja, kar bo omogočilo bistveno znižanje prodajnih stroškov. V teku pa so tudi pogovori o možnostih poslovnega sodelovanja in proizvodne kooperacije podjetja Gorenje Koerting Elektronic z nekaterimi industrijskimi podjetji iz Zvezne republike Nemčije.

Proizvodnja in prodaja potekata v tem letu skladno z načrti. Sanacijski program predvideva, da bo tovarna Gorenje Koerting Elektronic poslovala leta 1983 že brez izgube (za letos je predvideno okrog 26 milijonov zahodnonemških mark izgube, lani pa je bilo izgube 48,2 milijona zahodnonemških mark).

Torej je treba storiti vse, kar je realno mogoče, za sanacijo tovarne gorenje Koerting Elektronic. Ker je obstoječi sanacijski program izdelan do vključno leta 1983 ga je treba dopolniti in ukrepe za boljše gospodarjenje oziroma za odpravo vzrokov izgube predvideti za daljše obdobje. Potrebno je zastaviti dolgoročno sanacijo tovarne, ki naj ne zagotavlja samo denarja za plačilo obveznosti, pač pa tudi sredstva za nadaljnji razvoj.

CILJI, KI SI JIH ZASTAVLJAJO DELAVCI GORENJA, SO URESNIČLJIVI!

Planski dokumenti za leto 1982 ter sanacijski programi so odraz prizadevanj in hotenj delavcev tovarne gospodinjske opreme Gorenje, da bi delo in poslovanje prilagodili spremenjenim pogojem gospodarjenja. Z njimi so torej nakazane možnosti za delo in gospodarjenje v zaostrenih razmerah. Cilji, zapisani v omenjenih dokumentih, pa so uresničljivi. Na ponedeljkovem sestanku poslovodnega, samoupravnega in družbenopolitičnega aktiva TGO Gorenje je bila nekajkrat podčrtana osnovna naloga vseh zaposlenih v tej tovarni — zagotoviti polno izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti. Na ta način bo dosežena akumulacija, ki je potrebna TGO Gorenje za pospešeno prestrukturiranje proizvodnje, za pospešeno uvajanje novih programov, ki bodo zahtevali več znanja, istočasno pa zagotavljali več denarja. Ta pa bo, med drugim, zagotavljal tudi večje osebne dohodke zaposlenim in hitrejše reševanje stanovanjskih in drugih vprašanj.

Cilji, ki si jih zastavljajo v tovarni gospodinjske opreme Gorenje za proizvodnjo in gospodarjenje do leta 1985, morajo biti uresničeni. Seveda pa bo treba sproti preverjati uresničevanje sprejetih dokumentov posebej še sanacijskih programov in jih prilagajati pogojem gospodarjenja.

Seveda pa ne bo zadosti samo sprejeti naloge, pač pa bo treba po široki javni razpravi skupaj dogovorjene naloge za dosego željenih ciljev tudi kar najbolj dosledno in odločno uresničevati. Posebej tudi zategadelj, ker je že dosedanja javna razprava pokazala, da predstavljajo cilji, zastavljeni v dokumentih, o katerih zdaj razpravljajo, ostvaritev tako trenutnih kot dolgoročnih teženj vseh delavcev tovarne gospodinjske opreme Gorenje.

naš čas

„NAŠ ČAS", glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, p. o., Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10.

„NAŠ ČAS" je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstdnevnik „Saleški rudar", kot tednik pa izhaja „Naš čas" od 1. marca 1973.

Uredništvo: Marijan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Stane Vovk (odgovorni urednik), Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Boris Zakošek in Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtkih.

Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10, telefoni (063) 850-087, 850-316, 850-317.

Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 8 dinarjev. Letna naročnina za individualne naročnike je 360 dinarjev (za izozemstvo 720 dinarjev).

Letna naročnina za Naš čas z rubriko Uradni vestnik občine Velenje za temeljne in druge organizacije združenega dela, delovne skupnosti, družbnopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti ter zasebne obrtnike pa znaša 600 din in je vplačljiva vnaprej.

Žiro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korekture, tisk in odprema: CGP Večer, Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za „NAS CAS" se po mnenju sekretariata za informacijo izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije številka 421-1/72 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Tozd Elektronika Titovo Velenje

TV sprejemniki za Alžirijo

V tozdu Elektronika TGO Gorenje so pred nedavnim pričeli izdelovati televizijske sprejemnike za izvoz v Alžirijo. S tem izvoznim dogovorom so si zagotovili redno proizvodnjo do konca leta.

Pridobitev tega posla je bila za delavce v tozdu Elektronika izrednega pomena. Znano je, da so imeli v letošnjem prvem polletju velike težave zaradi velikega slabšanja oskrbe z reprodukcijskim materialom za vse proizvodne programe. Zato je več delavcev začasno delalo tudi v drugih tozdih. Danes pa je stanje v tozdu Elektronika popolnoma spremenjena. Vsak dan naredijo okrog 150 televizijskih sprejemnikov za izvoz v Alžirijo. Prav tako je tekla proizvodnja modulov in šasij za tovarno Koerting. V tozdu je zaposlenih 361 delavcev in vrnili so se tudi delavci, ki so bili prerazporejeni na dela v druge tozde.

Hkrati pa so nastale tudi določene težave, o katerih je vodja tozda Elektronika **Drago Črešnar** dejal:

„Še vedno se pojavljajo težave pri oskrbi z reprodukcijskim materialom. Dobave iz uvoza in domačega trga so neredne. Več težav je tudi zaradi dopustov, kar kaže na to, da bi morali znova uvesti kolektivno koriščenje dopusta. Ker je prej proizvodnja potekala zelo neredno, je bilo sedaj težje vzpostaviti kontinuiranost in je treba več pozornosti posvetiti kakovosti. Zadovoljstvo med delavci pa je sedaj, ko je dovolj dela, mnogo večje.

S tem, ko delamo za izvoz in je tudi to izrednega pomena, sicer ne dosegamo dohodkovno uspešnih rezultatov. Zato je prisotna tudi težnja, da bi povečali proizvodnjo za domači trg. Vendar ostaja naša prva naloga, proizvodnja skupno 15.000 aparatov za Alžirijo. Tudi za naslednje leto že tečejo pogovori. Škoda je le, da financiranje tega izvoznega posla ni bilo prej rešeno, sedaj pa z dobavami tudi že kasnimo."

H. Jerčič

Poslovna skupnost Farmin

10 odstotkov prihodka z izvozom

Poslovna skupnost Farmin Titovo Velenje, ki jo je letos ustanovilo 19 temeljnih in drugih organizacij združenega dela, bo z izgradnjo in montažo objektov za proizvodnjo mesa, jajc in kožuharjev ter za predelavo odpadkov v tem letu doseglo okrog 1.760 milijonov dinarjev prihodkov. Kot računajo naj bi 10 % prihodkov dosegli z izvozom.

Organizacija skupnega pomena za poslovno skupnost Farmin Inženiring, ki je nastala v okviru velenjskega Rudarskega šolskega centra, je v petih letih zgradila in opremila v Jugoslaviji 1300 objektov za farme, sicer pa pridobijo pri nas že več kot polovico vsega perutninskega mesa po tehnologiji, ki so jo razvili v Titovem Velenju. Izkušnje, ki so si jih pridobili pri gradnji farm po sistemu »na ključ« in pri proizvodnji opreme za farme, želijo v prihodnje uveljaviti tudi na inozemskih tržiščih, še posebej v državah v razvoju. V tej zvezi je treba omeniti, da so pred leti v Iran že prodali opremo za 18 objektov za farme.

Poslovna skupnost Farmin je že kmalu po ustanovitvi začela načrtno in dokaj podrobno preučevati inozemska tržišča, posebej še tista v državah v razvoju, kjer se želijo uveljaviti s ponudbami za dela od načrtovanja farm, njihove izgradnje, proizvodnje opreme in vodenja poskusnega obratovanja pa vse do usposabljanja potrebnih strokovnjakov. Poslovna skupnost je doslej že pripravila vrsto celovitih ponudb za gradnjo farm za perutnino v Libiji, Egiptu, in Tuniziji, prav zdaj pa pripravljajo takšne ponudbe za Sirijo in Nigerijo; v slednji je predvidena ustanovitev mešane družbe za gradnjo farm. V zadnjem času je opaziti zlasti v Egiptu veliko zanimanje za gradnjo farm, v poslovni skupnosti Farmin pa računajo, da bodo znova stekli tudi pogovori o prodaji opreme za farme v Iran in Irak.

Razumljivo je, da se tudi poslovna skupnost Farmin srečuje na tujih tržiščih z močno mednarodno konkurenco. Zato namenjajo posebno pozornost ponudbam, ki morajo zagotavljati tehnološko najsodobnejše rešitve, biti pa morajo sprejemljive tudi glede cen. Pomembno je, da sta tehnologija za farme in vsa oprema rezultat dela domačih strokovnjakov, sicer pa pri proizvodnji opreme niso odvisni od uvoza prav nobenega dela.

Postopki pri pridobivanju investicijskih del so tudi v tujini sorazmerno dolgi. Zato je razumljivo, da poslovna skupnost Farmin v pol leta, kar je začela z delom, še ni mogla pridobiti nobenega dela. Prepričani pa so, da bodo kljub temu letos dosegli okrog 10 % vsega prometa z izvozom. Že prihodnje leto pa naj bi se z razširitvijo ponudbe delež izvoza v prometu še nadalje povečal. To želijo doseči med drugim tudi s skupnim oziroma usklajenim nastopanjem specializiranih orgnizacij združenega dela iz Saleške doline v inozemstvu. V okviru gospodarske zbornice Slovenije se poslovna skupnost Farmin vključuje v priprave ponudbe za gradnjo farm v Zambiji, sicer pa sodeluje oziroma se povezuje z nastopanjem na tujih tržiščih med drugim tudi z ljubljansko Emono.

Kot poudarjajo v Farminu bo nastopanje na tujih tržiščih nova spodbuda za vse članice te poslovne skupnosti, predvsem še za sprotno načrtno izpopolnjevanje in posodabljanje tehnologije ter proizvodnje opreme in pa nenehne rasti kakovosti opravljenega dela. Tako si bodo lahko samo še utrdili sloves, ki so si ga že pridobili doma kot največji jugoslovanski načrtovalec, graditelj in opremljevalec farm za proizvodnjo mesa, jajc in kožuharjev ter drugih spremljajočih objektov.

Elkroj — tozd Konfekcija Šoštanj

Pet minut za razgibavanje

Delavke Elkrojeve temeljne organizacije Konfekcija Šoštanj že od letošnjega februarja naprej vsak dan za pet minut ustavijo stroje, da bi se razgibale. Pobudo za to svojevrstno obliko rekreacije, ki jo pri nas še vse premalo cenimo, je dala sindikalna organizacija v tem 120-članskem kolektivu. Delavke v dveh skupinah, dopoldanska izmena ob 12. in popoldanska ob 20. uri, izvajajo različne razgibalne vaje, ki so jih svetovali in pokazali strokovni delavci Zdravstvenega centra Titovo Velenje. Čeprav doslej še niso opravili posebne analize o rezultatih, so prepričani, da je za delovna mesta, kjer je veliko sedenja, razgibavanje nujno potrebno. To velja zlasti za čas, ko se veča utrujenost in pada produktivnost. Sicer pa so delavke, ki redno telovadijo, povedale, da so po opravljenih vajah mnogo bolj sposobne za delo ter da je njihovo počutje boljše. Pričakujemo, da bodo s podobnimi obliko rekreacije med delom pričeli še kje, zato lahko upravičeno upamo, da opisani primer ne bo ostal osamljen.

B. M.

Iz dela strokovne skupnosti za zaposlovanje

Še premalo posegov v notranjo organizacijo dela

Pogodbeno in nadurno delo sta se v zadnjih nekaj letih zelo razbohotila in to ne samo v dejavnostih za katere je značilen sezonski značaj dela oziroma je narava dela takšna, da zahteva navedeni obliki delovnega razmerja. Deloma lahko to ugotovitev pripišemo zelo pomanjkljivo izdelanim kriterijem pri zaposlovanju delavcev deloma pa ostalim značilnostim ekstenzivnega zaposlovanja kot so preobsežnost, nenačrtnost, stihija itd. V zadnjih dveh letih ko so stabilizacijska prizadevanja v gospodarstvu povzročila spremembe tudi na področju kadrov, so postale drugačne tudi razmere pri zaposlovanju. Večanje brezposelnosti, predvsem mladih s strokovno izobrazbo nam narekuje, da poiščemo vse možne rezerve v delovnih organizacijah. Zaradi tega smo že v preteklem letu izvedli anketo o pogodbenem in nadurnem delu. Z njo smo želeli ugotoviti, kolikšen je obseg tega dela in katere so njegove glavne značilnosti.

POGODBENO DELO

Rezultati analize so pokazali, a da je pogodbeno in nadurno delo še vedno zelo razširjeno, saj so delovne organizacije v preteklem letu zanj izplačale 20 165 644 dinarjev (bruto). Do konca marca letos pa že 5 223 215 dinarjev. Ne moremo pa trditi, da bi vse osebe, ki so opravljale to delo, lahko avtomatično nadomestili s tistimi, ki zaposlitev šele iščejo. Upoštevati je treba občasnost del in opravil, sezonski značaj dela (kmetijstvo, gradbeništvo) in nenazadnje pomanjkanje kadrov določenih poklicev (v rudarstvu, gradbeništvu, komunali). Seveda to ne pomeni, da je pogodbeno in nadurno delo neizbežno, kajti v marsikateri delovni organizaciji bi lahko z reorganizacijo, pravočasnim usposabljanjem kadrov in prekvalifikacijo že zaposlenih pogodbeno in nadurno delo zelo zmanjšali.

VZROKI POGODBENEGA DELA

Glavna značilnost pogodbenega dela je torej občasnost opravljanja določenih del, kar omogoča tudi zakon o delovnih razmerjih, ki v 213. členu navaja, da lahko sklenejo delavci v temeljni organizaciji z delavcem pogodbo o delu za opravljanje začasnih oziroma občasnih del, ki se glede na delovni proces ne opravljajo kot stalno in nepretrgano delo temveč trajajo le določen čas ali pa so potrebna le od časa do časa.

To so potrdili tudi odgovori na vprašanje, iz kakšnih razlogov so v delovnih organizacijah prepustili nekatera dela pogodbeno zaposlenim delavcem. Najbolj pogosti so bili naslednji razlogi: narava dela, (občasno opravljanje določenih nalog, sezonsko delo, premajhen obseg dela za redno zapolitev, specifičnost opravil); nadomeščanje delavcev v času odsotnosti zaradi bolezni, porodniških ali letnih dopustov; pomanjkanje ustreznih kadrov (zdravnikov specialistov, učiteljev, delavcev s poklicno šolo). Ob upoštevanju navedenih razlogov je očitno, da je pogodbeno delo bolj razširjeno v dejavnostih, kot so kmetijstvo, gradbeništvo, trgovina, gostinstvo in turizem, zdravstvo, kultura in izobraževanje ter v skupnih službah proizvodnih delovnih organizacij. Zato je bilo tudi največ pogodbenega dela opravljenega v naslednjih delovnih organizacijah: DSSS RLV, Zdravstveni center Velenje-tozd Splošno zdravstvo Velenje, ERA-TOK Kmetijstvo Šoštanj, Glasbena šola, Vekos-tozd Stanovanjska oskrba in tozd Komunalna oskrba, Vzgojno varstveni zavod Velenje, ERA-tozd Maloprodaja, Zdravstveni center Velenje-tozd Bolnišnica Topolšica, RŠC-tozd Elektrokovinarske šole, TGP Paka-tozd Gostinstvo, Kino Velenje in RŠC-tozd Inženiring. Med pogodbeno zaposlenimi delavci je bilo ob koncu prvega četrtletja zaposlenih 107 upokojencev (lani samo 45). V glavnem so opravljali strokovno manj zahtevna opravila, kot so čiščenje, hišniška in čuvajska opravila, pogrebne storitve, kurirska opravila, razkladanje gradbenega materiala. Izvajali pa so tudi bolj strokovno zahtevna dela, sa so že upokojene osebe poučevale, pripravljale dokumentacijo za avtomatsko obdelavo podatkov. Med njimi so tudi projektanti, analitiki, inštruktorji, pravniki, strokovni svetovalc in različni strokovnjaki za izdelavo študijskih nalog.

UKREPI ZA ODPRAVLJANJE POGODBENEGA DELA

Podatki, ki smo jih zbrali z letošnjo anketo, kažejo, da so se v delovnih organizacijah že v preteklem letu resno lotili ukrepov za zmanjšanje pogodbenega dela. Mnoge delovne organizacije so navedle, da so po samoupravni poti sprejele sklepe o zmanjšanju tega dela in ukrepe, ki bi privedli k uresničitvi teh sklepov. Kljub temu v marsikateri delovni organizaciji rezultati še niso takšni kot si jih želijo, zato menijo, da bo potrebno pogodbeno delo zmanjšati predvsem z ustanovitvijo potrebnih servisov, ustrezno zaposlitvijo invalidnih oseb, zaposlitvijo potrebnih delavcev (učiteljev, zdravnikov), nabavno sodobne računalniške opreme, prenosom izdelovanja študij in analiz na strokovne inštrukcije, urejanjem sodobnih oblik delovnega časa in doslednim upoštevanjem sklepov samoupravnih organov.

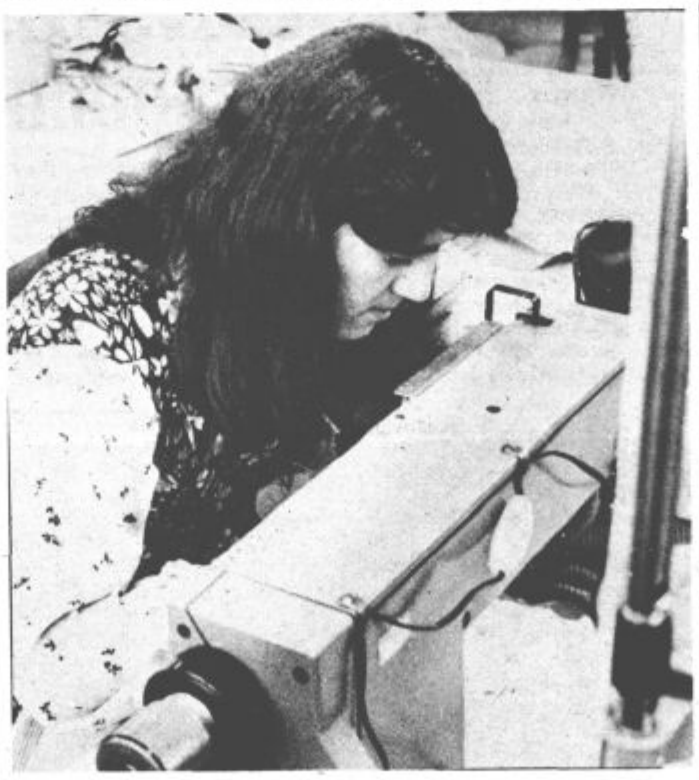

NADURNO DELO

Po obsegu je bilo v letu 1980 zelo razširjeno, saj bi preračunano na osebe lahko zaposlili 788 delavcev. V lanskem letu se je obseg opravljanih nadur zmanjšal za 15 odstotkov, kljub temu pa predstavljajo nadure letni obseg ur kar 672 zaposlenih oseb. Toda poudariti moramo, da narudno delo še naprej upada, ker je bilo v letošnjem prvem črtrtletju za četrtino manjše kot v enakem obdobju lani. Spodbudno je, da se zmanjšuje predvsem obseg režijskih nadur. Tako je bilo lani skupno opravljenih 1,472.710 , od tega 140 .751 režijskih. V letošnjem prvem četrtletju pa 338.581 in samo 23.771 režijskih nadur, kar je za 5 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani.

Stevilo nadur na zaposlenega se je od 92 v letu 1980 zmanjšalo na 78 v preteklem letu. Največ nadurnega dela so v preteklem letu imeli v delovnih organizacijah, kjer primanjkuje delavcev (v rudarstvu, delno v gradbeništvu). Poleg tega morajo v rudarstvu upoštevati zakonsko opredelitev o tedenskem delovnku od 42 do 48 ur. Močno je prisotno tudi v gostinstvu in trgovini zaradi narave dela, v šolstvu je potrebno zaradi pomanjkanja učiteljev z določenimi poklici in zaradi izpolnjevanja pogoja o določenem številu opravljenih ur. V preteklem letu so imele največ nadurnega dela naslednje delovne organizacije: Gorenje TGO-DSSS, GIP Vegrad-tozd Mehanizacija, tozd Vemont in tozd Zaključna dela, RŠC-Dom učencev, ESO-tozd Elektro obrat in tozd VTO, ERA-tozd Veleprodaja, TEŠ- tozd Vzdrževanje in tozd TEŠ I, sozd REK-DS Zavarovanje, RŠC — tozd Vzdrževanje.

UKREPI ZA ODPRAVLJENJE NADURNEGA DELA

Ti ukrepi so precej podobni ukrepom, ki težijo k zmanjšanju pogodbenega dela. Vse kaže, da jih v prenekaterih delovnih kolektivih že izvajajo, ker je nadurno delo zelo upadlo. Odpravili so ga predvsem pri režijskih delavcih in spodbudno je, da so v samoupravnih aktih zelo določno zapisali, v kakšnih primerih je še dovoljeno (pri vzdrževalnih delih, proizvodnih konicah in podobno). Sicer pa v delovnih organizacijah ugotavljajo, da bi se nadurno delo še lahko zmanjšalo, predvsem z zaposlitvijo potrebnih delavcev, notranjo reorganizacijo, uvedbo nove mehanizacije in spremenjenim delovnim časom

ZAPOSLENOST OSEB, KI IMAJO MOŽNOST UPOKOJITVE

Tudi letos smo zbrali podatke o zaposlenosti oseb, ki so že izpolnile pogoje za upokojitev, pa se še niso bile pripravljene umakniti mlajšim. Po osegu je njihovo število enako lanskemu, saj je bilo ob koncu marca tudi letos zaposlenih 57 oseb, ki že imajo možnost za upokojitev. Med njimi je največ kvalificiranih rudarjev, kar spet kaže na pomanjkanje teh delavcev. Nekaj je tudi vrtnarskih delavcev, električarjev, prodajalcev, učiteljev, čuvajev, računovodij, elektrotehnik, administrator, tehnolog, gradbeni delovodja, ravnatelj rudarske poklicne in tehnične šole, svetovalec. Težko je ugotavljati, kdo od zaposlenih, ki že imajo pogoje za upokojitev, naj bi čimprej omogočil zaposlitev mlajšim, ki še čakajo na zaposlitev. To bi morali storiti v vsakem delovnem okolju posebej in pri tem upoštevati tako določila samoupravnih aktov kot pripravljenost delavcev, da svoje dolgoletne izkušnje prenašajo na mlajše sodelavce.

Lanska pobuda družbenega pravobranilca samoupravlja, da naj v vseh delovnih organizacijah obravnavajo in analizirajo pogodbeno in nadurno delo, je očitno padla na plodna tla. V skoraj vseh delovnih kolektivih so to storili in se tudi dogovorili o potrebnih ukrepih za njuno zmanjšanje. Zbrani podatki za lansko leto in prvo tromesečje letos so pokazali, da se je obseg pogodbenega in nadurnega dela dejansko zmanjšal in da sedaj s precejšnjo mero odgovornosti načrtujejo to delo, kjer je to še potrebno. Kljub temu pa moramo opozoriti, da gre skoraj v vseh delovnih organizacijah za manj radikalne odločitve, ni še predlogov, ki bi bolj smelo posegli v notranjo organizacijo. Prerazporeditve delavcev med posameznimi tozdi so še zelo redke, tudi o bolj odločnih spremembah delovnega časa še ni sledu, čeprav menijo, da bi bile koristne. Spremembe katalogov nalog in opravil nastajajo ob upoštevanju že zaposlenih delavcev, ne pa na osnovi potrebnih nalog. Vse to bi morali v delovnih organizacijah pričeti bolj odločno izvajati, da bi dosegli še večje zmanjšanje pogodbenega in nadurnega dela.

M. V.

Mala anketa

Počitnice

Juhuhu, počutnice so tu, so ob koncu šolskega leta dejali učenci. Ali je res še kaj lepšega, kot počitnice. Dva meseca »brezdelja«. Vsak si poišče v teh dneh kaj primernega zase.
In kako so se znašli v teh dneh mladi Velenjčani?

OLGA RAJTEN: »Končala sem 7. razred osnovne šole. Bila sem odlična, zato so me starši bogato nagradili. Dobila sem kolo. Med počitnicami sem le redko doma. Najprej sem se »potepala« ob morju, v Zadru, seveda s starši. Imeli smo se zelo lepo. Za teden dni sem obiskala staro mamo v Gornjem gradu, šla pa bom še v Vitanje k drugi stari mami. Redno obiskujem sošolke in prijateljice, tako da mi ni nikoli dolgčas. Ob deževnih dneh pa prebiram tudi knjige.«

ROBERT MISJA: »Pravkar sem se vrnil z morja. Petnajst počitniških dni sem preživljal pod šotorom v Premanturi. Imel sem se enkratno. Drugače pa počitniške dni preživljam res dopustniško. Dopoldne se srečam s prijatelji, s katerimi pokramljam to in ono, ob večerih pa največkrat poslušam glasbo. Počitniško prakso sem že opravil na rudniku. Vpisal sem se v prvi letnik rudarske šole. Poklic rudarja mi je zelo všeč, zato odločitev ob koncu šole ni bila pretežka.«

SUZANA PETEK: »Počitniške dni bom res dobro izkoristila. Končala sem prvi letnik tekstilne šole v Celju. Z uspehom sem bila zadovoljna. Sedem dni sem preživela na morju pri Dubrovniku, nekaj časa pa sem bila s starši v Mostarju. Pred počitnicami sem bila za teden dni na obvezni počitniški praksi v Modnem salonu. Potepanja je bilo dovolj. Če mi je dolgčas, se odpravim k prijateljicam, na bazen ali pa vzamem v roke kakšno knjigo. V Titovem Velenju je sicer pravo »mrtvilo«, saj ni nikjer plesa ali zabave.«

EDIN BAKIJA: »Med počitnicami igram tenis vročih dneh se hladim na velenjskem bazenu, vozim se s kolesom, obiskujem prijatelje, berem, ob večerih igram na kitaro. Skratka, imam se lepo, kljub temu, da letos ne bomo s starši odšli na morje. Preselili smo se namreč v novo stanovanje, zato je za dopust zmanjkalo denarja. Iskal sem tudi primerno zaposlitev med počitnicami, vendar sem bil za vsa opravila še premlad. Veliko prostega časa mi vzamejo tudi rokometni treningi. 20. avgusta bo namreč odšel skupaj z drugimi igralci na priprave v Luče. Vpisal sem se v prvi letnik strojne tehnične šole, zato se bom zadnje počitniške dni pripravljal tudi na pričetek novega šolskega leta.«

DARJA PRISTOVŠEK: »Sem na počitniškem delu. Raznašam pošto. Končala sem prvi letnik velenjske gimnazije. Delo, ki ga opravljam, je bilo nekoliko težko na začetku, sedaj pa mi gre že kar dobro od rok. S prisluženim denarjem si bom kupila pisalni stroj, nekaj ga bom porabila za knjige, pa še ostalo mi ga bo . . . Kljub temu, da sem na počitniškem delu, imam dovolj prostega časa. Največkrat grem na bazen, ali se odpravim na klepet k sošolkam. Skratka, počitnice bom izkoristila prijetno in delavno. Upam, da si bom nabrala dovolj moči za pričetek novega šolskega leta.

Štorova domačija v Škalah

Dobili so zlato vrtnico

Na kmetijah dela nikoli ne zmanjka in tako je časa za ureditev okolice stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja vedno malo, pa vendar posvečajo urejanju okolja tudi na kmetijah vse več pozornosti.

Zlato vrtnico za najlepše urejeno okolico domačije sta letos prejela v velenjski občini od turističnega društva Cvetka in Edo Lipnik iz Škal.

Krajevna skupnost Škale je v celoti zelo lepo urejena. Na vsakem koraku, na slehernem oknu, ob vsaki hiši, rož ne manjka. Ko pa se pripeljemo do Štorove domačije, tako se namreč reče pri Lipnikovih po domače, lahko vidimo, da se komisija, ki ocenjuje urejenost okolice pri Turističnem društvu Velenje in ki je Lipnikovim dodelila prvo nagrado, nikakor ni zmotila. Stanovanjska hiša je posuta s cvetjem, podobno pa je tudi z njeno okolico. Gospodarsko poslopje leži nekaj stran od hiše, gospodinja pa je ob njem zasadila tudi že živo mejo, tako da bo še bolj ločeno, pravi.

Štorova kmetija ni posebno velika. Edo je delal, sedaj pa je že upokojen. »Sedaj je veliko lažje,« pravi žena Cvetka, »in tako imam tudi za rože več časa. Tudi otroci so že odrasli.«

Skupno imajo pri Štoru 6 ha zemlje, na kateri gojijo 6 glav živine, pridelujejo pa krompir, peso in povrtnino za lastne potrebe. Mleko tudi oddajajo. Dela je torej na pretek, pa vendar jim časa za urejanje okolice nikoli ne zmanjka.

Gospodinja Cvetka ima z rožami veliko veselje. Ves prosti čas izkoristi v ta namen. Poudarja pa, da ima tudi mož Edo razumevanje za to in prav rad pomaga pri urejevanju okolja.

Ko so živeli še v stari hiši, je imela Cvetka veliko rož. Dobivala jih je pri znancih in jih spretno razmnoževala. Vendar pa tam ni imela veliko prostora. Še, ko so gradili novo hišo, je načrtovala, kako bodo uredili njeno okolico.

Posadili so precejšnje število vrtnic, ob poti, ki vodi do hiše, pa Cvetka vsako pomlad nasadi več sto vodenk, ki jih že pozimi poseje v lesene zabojčke. Okna njihove velike stanovanjske hiše pa so gosto posuta s cvetovi bršljank in pelargonij. V času zime, jih Cvetka hrani v sobi, ki jo imajo v ta namen. Bršljanke in pelargonije goji Cvetka po dve leti, sproti jih razmnožuje, stare rastline pa zavrže.

Posebej skrbno jih vsako pomlad presajuje. Pri čemer poudarja, da mora biti zemlja, ki jo uporablja v ta namen, zares dobra. Le tako je mogoče doseči željeni učinek. Občasno rastline zalije s Cvetalom, uporablja pa še nekatere druge vrste domačih gnojil. Rože zaliva z deževnico, skrbi pa tudi, da ta ni nikoli preveč mrzla.

Že lansko leto so Štorovi dobili priznanje za lepo okolico svoje domačije. To je bila bronasta vrtnica. »Nikoli niti pomislila nisem, da bom dobila kakšno priznanje. Prav zato sem bila lani prijetno presenečena, letos pa še bolj. Mislim, da je zelo prav, da turistično društvo organizira takšno tekmovanje. Prav gotovo, da ne skrbimo za lepo okolico zaradi tega tekmovanja, res pa je tudi, da nas tekmovanje še spodbuja, da naredimo na tem področju še več. Zlata vrtnica, ki sem jo prejela letos, pa me prav gotovo tudi obvezuje, da bomo posvečali tudi v prihodnje lepi okolici naše domačije vso skrb.«

Pa še nekaj je dejala Cvetka. Z rožami je zares veliko dela, ki ga je treba opraviti natančno in redno. To pa najbolje uspe tistim, ki imajo rože radi. O tem, da jih imajo radi pri Lipnikovih, se prepriča vsakdo, ki gre mimo njihove domačije ali pride k njim na obisk.

M. Zakošek

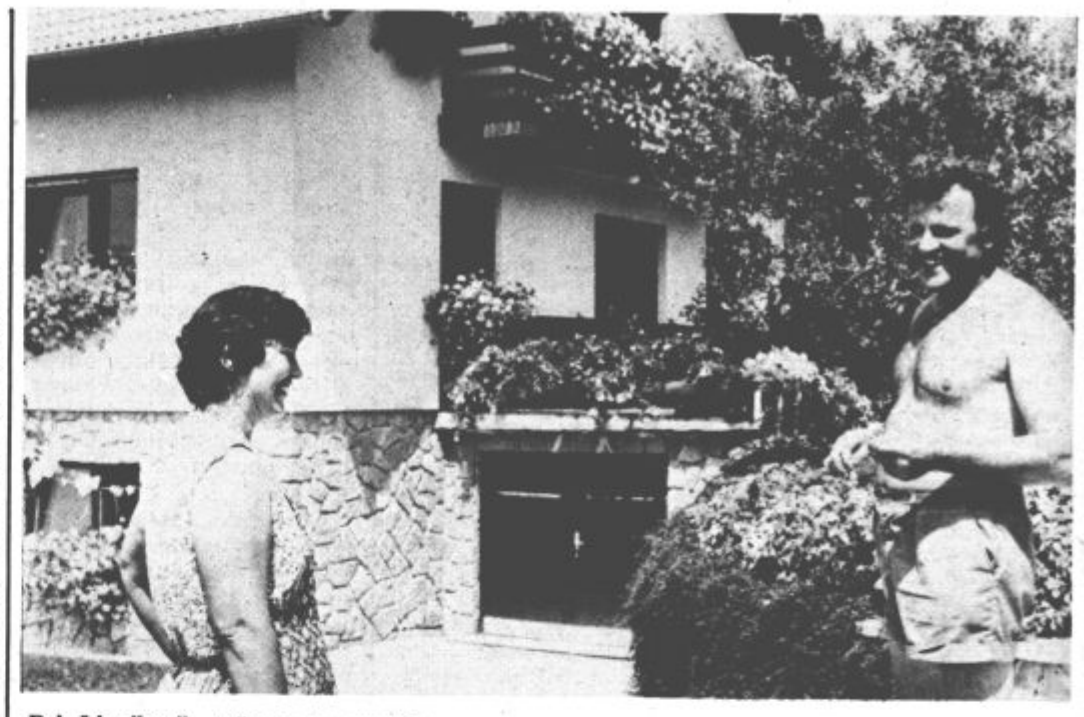

Pri Lipnikovih rož res ne manjka

KS Šalek — Gorica

Delo jih je združilo

V teh dneh smo se v zaselku Gorica-vzhod v krajevni skupnosti Šalek-Gorica lako znova prepričali, da se da tudi v vročih dopustniških dneh veliko narediti s prostovoljnim delom. Prepričali smo se tudi, da korist takšnega dela ni samo v pocenitvi stroškov posamezne gradnje, ampak je v tem zaselku prostovoljno delo ljudi, ki so si bili doslej le bežni znanci s ceste ali pa še to ne, povezovalo med sabo in če bo treba bodo v prihodnje združeno premagovali tudi druge težave njihovega zaselka pa tudi celotne krajevne skupnosti.

Že pred tremi leti so prebivalci tega zaselka začeli razmišljati, da bi si v stanovanja napeljali toplovodno ogrevanje. To željo so zapisali v referendumski program krajevne skupnosti in letos so jo začeli uresničevati tudi delovno.

Pripravljalna dela so začeli v mesecu aprilu, zemljska in druga dela pa v mesecu maju in jih nato nadaljevali v naslednjih mesecih, vse do danes, ko so v glavnem že pri koncu. Zato so prepričani, da bodo to za njih vsekakor dragoceno pridobitev slovesno predali namenu za letošnji praznik občine Velenje.

Predsednik gradbenega odbora Vili Jelen, je povedal, da so doslej krajani opravili že 8 tisoč prostovoljnih ur. Kot je vselej značilno za takšne akcije, tudi krajani Gorice vsa možna dela opravljajo sami. Trenutno je v akcijo napeljave toplovoda vključenih 20 gospodinjstev, toda sedaj, ko dela končujeja, je vse večje zanimanje za takšno ogrevanje stanovanj tudi med tistimi, ki so doslej omahovali, tako da se bo verjetno še kdo vključil v akcijo.

Na začetku so se dogovorili, da bo vsako gospodinjstvo opravilo 400 udarniških ur. To številko so presegli že pretekli teden in kot kaže bo vsaka hiša opravila kar 600 ur prostovoljnega udarniškega dela. Tako ne bi pocenili gradnje za načrtovanih milijon dinarjev, ampak kar za 1,5 milijona dinarjev.

Celotna vrednost objekta bo znašala nekaj več kot pet milijonov dinarjev, od tega bodo dobili iz sredstev krajevnega samoprispevka 1,5 milijona dinarjev, 1,2 milijona od interesne komunalne skupnosti, 300 tisoč dinarjev so jim prispevale nekatere delovne organizacije v občini, kjer so zaposleni krajani, približno pol drugi milijon dinarjev bodo kot smo že zapisali privarčevali s prostovoljnim delom in 800 tisoč dinarjev skupno prispevali še v denarju.

Krajani, tako moški in ženske, pa tudi otroci so resnično vsako popoldne na delu, pogosto delajo tudi v dopoldanskem času ali celo takrat, ko ne dežuje preveč. »Sezona ogrevanja je blizu in za občinski praznik mora biti vse nared« poudarjajo. Da bi se že letos lahko greli ob radijatorjih, nekateri namesto dopusta ob morju, »koristijo« dopust kar na prostovoljnem delu. Zadovoljni so tudi s pozornostjo velenjskega Toplovoda, kjer so jim bili vsako minuto pripravljeni pomagati in z delovno organizacijo Elektrostrojna oprema, ki je pravočasno izvedla vsa strokovna dela.

S. V.

Rjavo barvo si nabirajo na udarniškem delu

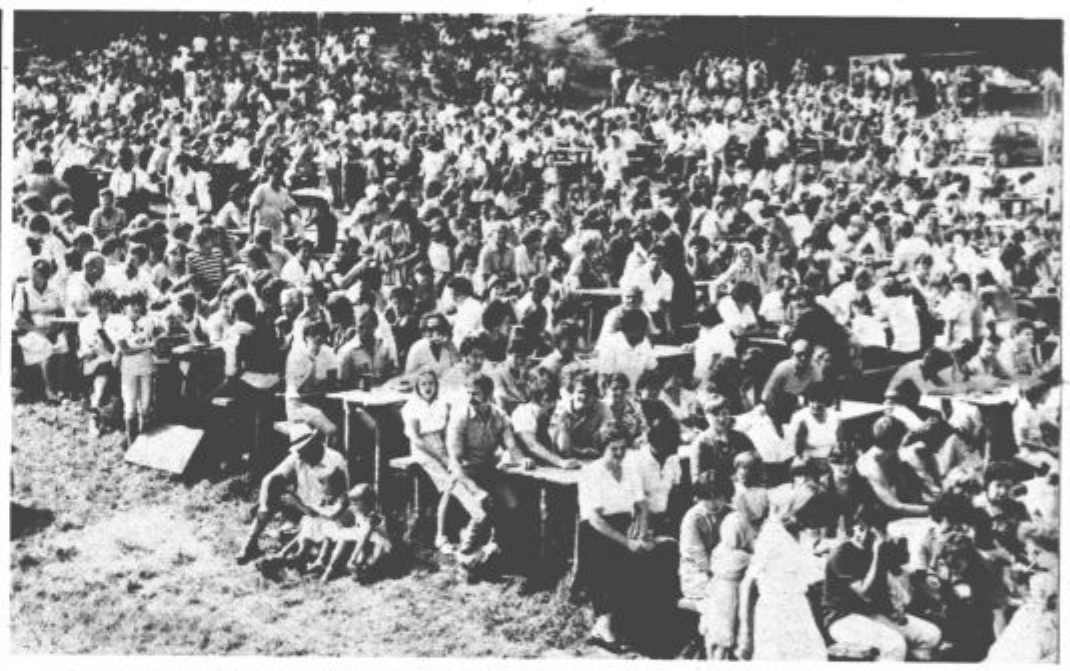

Številni obiskovalci, toliko jih še ni bilo na Graški gori, so ponovno dokazali, da so takšne prireditve še kako dobrodošle.

Graška gora

Nadvse uspelo srečanje ansamblov

Člani kulturnega društva Ivan Cankar iz Plešivca so pripravili letos že sedmo tradicionalno srečanje narodno zabavnih ansamblov in malih vokalnih skupin na Graški gori. Letos jim je vreme kar dvakrat ponagajalo, saj bi moralo to srečanje biti že 18. in 25. julija, zato pa so bili zadnjo nedeljo toliko bolj zadovoljni, saj je srečanje med vsemi, ki so jih doslej pripravili na Graški gori pravgotovo najbolj uspelo. Tokrat je nastopilo kar 17 skupin, med katerimi so bile tudi že dobro znane kot so Primorski fantje in Frankolovčani. Tudi z nastopi ostalih skupin so bili letos zelo zadovoljni, saj so bili njihovi nastopi mnogo kvalitetnejši kot v preteklih letih. Kar devet skupin se je udeležilo tudi tekmovanja za najboljšo pesem o Graški gori. Posebna strokovna žirija je najbolje ocenila skupino Toneta Vidica iz Celja, drugo mesto je osvojil ansambel Odmev vetrov iz Radeč, tretje pa domačini, ansambel Jožeta Šumaha. Nagrado občinstva pa so podelili skupini Francija Zemeta za skladbo Pozdrav Graški gori.

Številne obiskovalce, tokrat se jih je zbralo na Graški gori kar nekaj tisoč, s svojo udeležbo pa so nedvomno dokazali, da so takšne prireditve še kako dobrodošle, je po nastopu narodno zabavnih ansamblov in malih vokalnih skupin, zabaval še Mito Trefalt, ob zvokih Frankolovčan pa so se vrteli pozno v noč.

Kot pravijo Plešivčani, večina krajanov se je vključila v organizacijo te prireditve, je tudi sedmo srečanje narodno zabavnih ansamblov na Graški gori nad vse dobro uspelo. Zadovoljni so, da privablja ta prireditev na Graško goro tolikšno število obiskovalcev.

Žirija je dodelila nagrado za najboljšo pesem o Graški gori ansamblu Toneta Vidica

Šaleška dolina — obiranje hmelja

Načrtovali so rekorden pridelek

Pridelovalci hmelja v Šaleški dolini so letos načrtovali rekorden pridelek, toda zaradi nekajkratnega neurja bo hmelja manj kot so načrtovali.

V celotni občini je s to rastlino pokritih nekaj več kot 21 hektarjev njiv, od tega v kooperacijski proizvodnji približni 10 hektarjev, v lastni proizvodnji pa 11 hektarjev. Največ hmelja je na območju Šmartnega ob Paki, kjer imajo v kooperacijski proizvodnji približno 7 hektarjev hmelja; v lastni proizvodnji pa 10. Na območju Raven je v lastni proizvodnji 5 hektarjev, v kooperaciji Šoštanj 80 arov in kooperaciji v Titovem Velenju 2 hektarja.

Vsako leto začnejo hmelj obirati sredi avgusta. V velenjski občini, kjer hmelj v glavnem obirajo strojno, so začeli obirati v svetlozelene kobule, te dni razen na površini nekaj več kot 2 hektarjev v Šmartnem ob Paki, kjer je neurje 7. avgusta povzročilo veliko škodo, saj je podrlo celotno žičnico. Na tej njivi je rastla nova sorta hmelja avrora, ki daje rekorden pridelek. Pričakovali so več kot 30 stotov hmelja na hektar. Neurje, ki je divjalo popoldne 7. avgusta, je na območju Šmartnega ob Paki uničila 40 % hmeljnih nasadov, na njivi s sorto avrora pa je uničilo kar 80 % pridelka. Na območju Šoštanja bo zaradi neurja pridelek manjši za približno 10 %, na območju Titovega Velenja pa za približno 30 %. Precej škode je naredila na teh nasadih toča konec julija. Kljub temu pa pričakujejo v primerjavi z lani, ko so imeli rekordno letino, vseeno zadovoljiv pridelek. Pravijo, da bo hmelj tudi kakovosten, saj mu je bilo sicer razen v omenjenih dneh vreme naklonjeno.

Do so nam v Smartnem ob Paki pogovarjali o letošnjem pridelku in avgustovskem neurju, so izrekli tudi nekaj pikrih besed zaradi nerazumevanja njihovih težav. Po neurju so takoj začeli reševati, kar se je rešiti dalo. Morali so odstranili mrežo žičnice, da bi lahko prišli do hmelja in ga obrali, da ne bi segnil na zemlji. Če bi se to zgodilo, bi bilo vse delo na tej njivi, ki so ga opravljali skozi vse leto, resnično brez vsake koristi. Akcijo so želeli organizirati kar najhitreje, že v dopoldanskem času. V Šmartnem se je sestal zato štab civilne zaščite. Zataknilo pa se je pri vprašanju, kdo bo osmim delavcem, ki bi v dopoldanskem času odšli namesto v svojo delovno organizacijo na delo v hmelj, povrnil dohodek. Ker se niso mogli dogovoriti, so pač morali to delo opraviti v popoldanskem času.

»Tudi na območju žalske občine je neurje naredilo veliko škode, vendar tam teh težav ni bilo,« so dejali v poslovni enoti TOK Kmetijstva Šmartno ob Paki in dodali, da pa so pokazali veliko razumevanja za njihove težave v krajevni skupnosti.

Takšnole razdejanje je povzročilo neurje.
Dež in veter nista prizanesla tudi lastnikom hmelja na območju krajevne skupnosti Letuš. Tam hmelj goji 6 kmetov in kot so povedali, jim je neurje uničilo kar dve tretjini pridelka. Tudi v Letušu so morali začeti ponekod obirati hmelj predčasno.

Gasilsko društvo Rečica

Slavje ob 100-letnici

Člani gasilskega društva Rečica ob Savinji so konec tedna svečano proslavili 100-letnico obstoja in uspešnega delovanja društva, skupaj z njimi pa je slavila vsa krajevna skupnost. Tudi ta jubilej so proslavili z izjemno delovno zmago, saj so na sobotni slovesnosti izročili namenu sodoben in prostoren dom, ki so ga zgradili skoraj dosebedno s svojim lastnim delom in pri tem ogromno prihranili. Zelo velika je seveda tudi mera pomoči tukajšnjih prebivalcev in organizacij združenega dela.

Dom morajo še opremiti, doslej pa so za gradnjo porabili 4 milijone in 780.000 dinarjev. Pri tem velja poudariti, da delež njihovega prostovoljnega dela in prispevkov krajanov v tej vsoti dosega številko milijon in 960.000 dinarjev.

Sobotno slavje so pričeli s svečano sejo na kateri so se zbrali predstavniki številnih sosednjih društev, predsednik republiške gasilske zveze Branko Božič, general Ivan Dolničar, predstavniki skupščine občine Mozirje, krajevne skupnosti in drugi gostje. Pregledali in ocenili so stoletno delovanje društva in podelili vrsto republiških, občinskih in društvenih odlikovanj ter priznanj. Društvo je prejelo posebno priznanje republiške gasilske zveze, udeleženci pa so navdušeno pozdravili Franca Gomiršeka, ki je prejel plaketo gasilskega veterana za svoje 60-letno delo v gasilski orgnizaciji.

Seji je sledila slovesna povorka skozi kraj do novega doma. Na sklepni slovesnosti je predsednik gasilske zveze Slovenije Branko Božič spregovoril o pomenu gasilstva, predsednik skupščine občine Mozirje Lojze Plaznik je ob čestitkah med drugim dejal, da bodo morali rečički gasilci letošnjo zasluženo občinsko nagrado deliti z vsemi krajani, ki jim nesebično pomagajo, predsednik občinske gasilske zveze Franc Hriberšek pa je poudaril, da je otvoritev doma velik dogodek za vso krajevno skupnost, saj bo služil tudi številnim drugim potrebam.

Zaslužena priznanja društvu in posameznikom ob visoki obletnici.

Društvo upokojencev Titovo Velenje

Veliko zanimanje za letovanja

V velenjskem društvu upokojencev so tudi letos zelo dobro poskrbeli za letovanje, oddih in razvedrilo članov. Ob tem velja povedati, da zanimanje med upokojenci celo presega zmogljivosti, ki jih imajo na voljo. Predvsem to velja za organizirano letovanje v izolskem domu slovenskih upokojencev. Za letošnje leto so imeli zagotovljenih 14 postelj na mesec, ker pa v drugih občinah zanimanje ni tako veliko, se je število postelj za velenjske upokojence povečalo na 24, v septembru pa jih bo lahko v Izoli letovalo kar 30. Namesto predvidenih 107 upokojencev jih bo tako letos letovalo kar 160. Celodnevna oskrba v sezoni velja 340 dinarjev, pozimi pa samo 200. Letovanje je namreč zanimivo tudi v zimskem obdobju, saj ima novi dom v Izoli tudi pokrit bazen z ogrevano vodo. Pomemben je tudi podatek, da zveza društev upokojencev v glavni sezoni za vsakega upokojenca prispeva 60 dinarjev dnevno, v mesecih maju in oktobru 80, pozimi pa celo 100 dinarjev.

Vsa letovanja organizira občinski koordinacijski odbor, ki je poskrbel tudi za sredstva v organizacijah združenega dela. Velenjsko društvo upokojencev pri letovanju še posebej skrbi za tiste svoje člane, ki nimajo možnosti letovanja preko svojih bivših delovnih organizacij. Zanimanje je vsekakor veliko in prijave sprejemajo tudi že za naslednje leto.

Zelo priljubljena oblika razvedrila so tudi izleti. Tako se je za izleta v Izolo in na Kalnik pri Varaždinu prijavilo toliko upokojencev, da so morali namesto predvidenega enega avtobusa najeti kar dva za vsak izlet. Pozabili niso tudi na socialno šibke člane. Eden izmed piknikov oziroma izletov, ki jih redno pripravljajo, bo namenjen prav njim, in sicer 1. septembra. Ta izlet bo prezplačen.

B. M.

Med pastirji na Golteh

Namesto smučarske pastirska idila

Niso še tako daleč nazaj časi, ko so Golte pozimi samevale v snegu in soncu, poleti pa nudile bogato planinsko pašo številnim čredam govedi, v teh mesecih pa so jih obiskovali tudi planinci in nabiralci gozdnih sadežev in zdravilnih rastlin. Časi so se kasneje spremenili. Število glav na paši je znatno upadlo, zimsko idilo pa je zamenjal smučarski vrvež, z vsemi svojimi tegobami vred. Kaže, da se sedaj vračamo v preteklost. Kakršno je danes stanje lahko pričakujemo, da bo pozimi zopet mir, na prostranih pašnikih pa se je z oživljanjem spoznanja o koristnosti planinske paše, močno povečalo število govedi in konjev. Obiskati Golte v tem času se vsekakor splača. V planinski postojanki na Mozirski planini se lahko okrepčaš z domačimi jedmi in drugimi posebnostmi, lahko pa obiščeš tudi pastirje in se z njimi zapleteš v prijeten pomenek.

Srečali smo možakarja, mladega fanta pravzaprav, za katerega smo dvakrat vprašali, če je res pastir. Premlad je bil glede na naše predstave o pastirjih, brez klobuka, brade, palice in nahrbtnika. Pastir pa je le bil. Marjan Strgar z Raven na Koroškem. Sem je prišel slučajno. Lani se je lotil študija pa mu je za začetek spodletelo. Prijatelji so ga nagovorili in postal je pastir. Otroška leta je preživel na kmetiji, zato mu takšno delo ni tuje, pa še veseli ga. Tudi zahtevno ni preveč, le hoje je veliko. Na tem delu Golt so namreč pašniki zelo prostrani in z gozdom se prepletajo, zato živino težko najde.

Vstane pred peto uro in poišče svojo čredo. Prešteti mora živali in pogledati če so zdrave in nepoškodovane. Marsikaj pozdravi sam, sicer pa obvesti lastnika. Za enajst lastnikov 45-glave črede pravi, da se za živino vse premalo zanimajo. Poleg tega skrbi še za 7 konjev. V prostem času ureja okolico svoje koče, nabira zdravilne rože in gobe, tudi skuha si kaj. Bolj po moško pravi, poredko in bolj slabo. Sicer ima hrano zastonj, za govejo čredo bo dobil 20.000 dinarjev, pa še po 3.000 dinarjev za vsakega konja. Dolgčas mu ni je dejal in krenil po svojih poteh.

Mi pa na Stare stane. V kislem vremenu je bil postanek v pastirski koči prav prijeten. Oglasile so se citre, tudi pesem smo slišali. Na citre je zaigral Peter Kisovnik, ki skrbi za čredo na tem delu mozirskih planin. Ubrana glasba potrjuje podatek, da na to glasbilo igra že celih 55 let. S pesmijo sta mu pritegnila dva izmed lastnikov govedi za katere skrbi Peter. Pravzaprav žena, je dejal, ki je »šef« pašnika, tega dne pa je ni bilo doma. Šla je v dolino po opravkih. Dejal pa je tudi, da ima veliko raje dobre in skrbne lastnike in njihovo družbo, kot pa pašo samo. Njegov delovni dan se ne razlikuje od delavnika drugih pastirjev. Sicer pa si krajša čas tudi z urejanjem koče in njene okolice, popravlja ograjo na pašniku in podobno. Pravi, da mu pri tem izdatno pomagajo lastniki živali.

Pred pašo je 20 let delal v gozdu in se nato zaradi bolezni invalidsko upokojil, nekaj časa delal doma kot obrtnik in se nato podal na pašnike. Z življenjem na planini je izredno zadovoljen. Všeč so mu ljudje, hrana je dobra, pa plača tudi. V pogovor sta se vključila tudi oba živinorejca. Povedala sta, da je planinska paša izredno zdrava in koristna, na kmetijah ostane več krme, pa za druga opravila imajo kmetje več časa. Govedo se močno zredi in se okrepi, zato je tudi iztržek zanjo večji. To pa je pomembno, saj so si kmetje s krediti izboljšali življenjske in delovne pogoje, na tak način pa obroke lažje odplačujejo. Še marsikaj so in bi še povedali, pa se je bilo treba posloviti. Prehitro je minil čas, sicer pa se lahko še vrnemo in se tudi bomo.

Marjan Strgar: »Kuham si bolj po moško.«

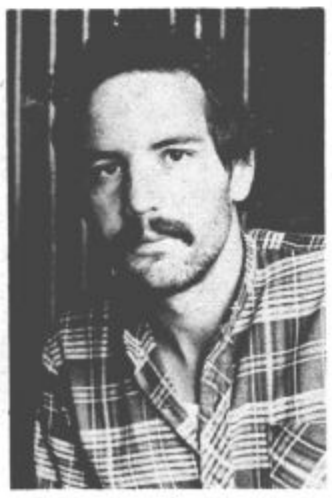

Peter Kisovnik: »Citre igram že 55 let.«

V planšarski koči je vedno prijetno

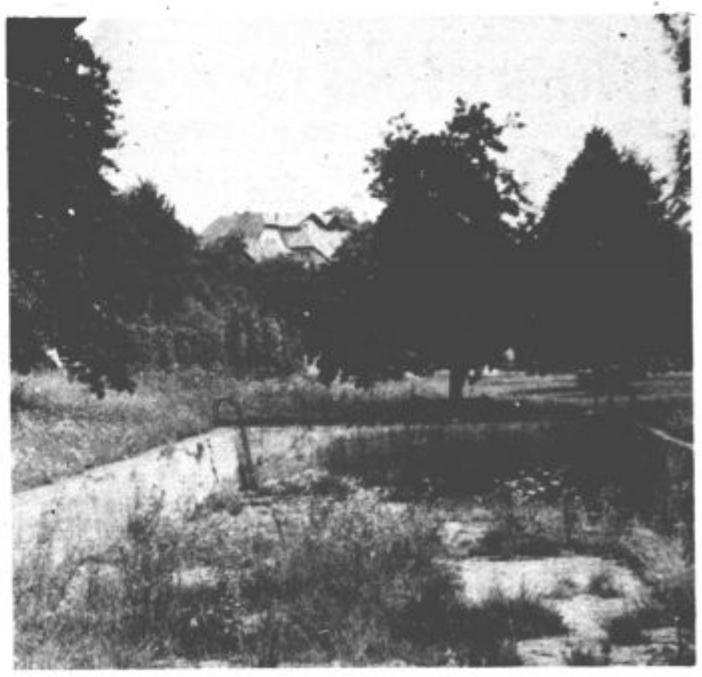

HORTIKULTURA 19 . . .? Na Ljubnem so pri urejanju okolja veliko postorili, seveda pa takole cvetlično (in še kakšno) korito ne sodi med pomembnejše dosežke. Vesela igra otrok v bazenu je le še stvar spomina starejših. Bazen je bil neustrezno zgrajen in slabo vzdrževan, zato bi bilo popravilo prevelik zalogaj. Nameravajo ga torej zasuti in urediti teniško igrišče. Karkoli že bo, naj bo čimprej. (J. P.)

Radovan Timotijević 13

Desant na Drvar ali skok v prazno

Tu so se utaborili in 23. maja zvečer je Kirchner vzpostavil radijsko zvezo z generalom Rendulicem. Hkrati mu je tudi sporočil, kaj so njegovi agenti odkrili pri Potokih.

„RUDI" IMA PRETEŽAVNO NALOGO

Druga četa „divjih lovcev", ki ji je poveljeval poročnik Josef Dowe, je imela skupno s četniki 40 specialno izurjenih in izbranih pripadnikov. Dowe je bil majhne rasti, rdečelas in enake barve so bile tudi njegove obrvi. Star je bil 35 let, bil je Prus, živel pa je v Hamburgu brez družine in se je ves posvetil „divjim lovcem".

Njegovo konspirativno ime je bilo Rudi, ki je bilo hkrati tudi tajni naziv njegove akcije v „konjevem skoku". Njegova četa bi morala 23. maja kreniti z vlakom v Zagreb, kamor naj bi prispela najkasneje 24. maja zvečer, nato pa naj bi jo prepeljali na letališče Lučko. Tam so za njegove „divje lovce" pripravili štiri jadralna letala, ki naj bi pristala v Drvarju.

Brž ko je general von Pfühlstein zvedel za ta načrt, je vprašal poročnika Doweja:

„Kaj pa boste delali v Drvarju?"

„Gospod general, moji ljudje se bodo s prvim valom spustili neposredno na rdeči center. Nato bodo zdirjali k označeni hiši, jo obkolili in bliskovito zajeli Vrhovni štab in Tita. Prav tako bodo zajeli tudi tuje vojaške misije, če bodo tam. Nato jih bomo močno zastražili in s pomočjo padalcev odpeljali na varno. O doseženem uspehu bom po radiu obvestil štab armade in čakal na nadaljnje ukaze. S tem bo moja naloga v glavnem končana," je dejal Dowe.

„Raje bi videl, če bi vse to izvedli sami in brez padalcev, ki bi jih izkoristili za to, da poiščejo cilje", je pripomnil SS-general von Pfuehlstein.

„V ukazu poveljstva armade je rečeno, da imajo enako nalogo tudi padalci, s katerimi je treba sodelovati," se je vmešal major Benesch. „Tudi jaz bom šel s poročnikom Dowejem, da bom usmerjal njegovo in Abwehrovo akcijo. Menim, da bi se Dowe in poročnik Zawadil morala skupno posvetiti samo tej nalogi," je dejal.

Generala je še posebej zanimala akcija poročnika Doweja, kajti njegova naloga je bila zelo konkretna in natančno določena, čeprav glede na to, da je šlo za peščico „divjih lovcev", ni bila niti najmanj lahka.

„Vse je odvisno od tega, kje se boste v Drvarju spustili in kdo se bo prej prebil do hiše, v kateri je Vrhovni štab. Zato vam priporočam, naj gredo četniki pred vami. Sicer pa je načrt v redu. Jaz bom takrat v svojem štabu v Kraljevu. Javite se mi po radiu, o vsem pa obveščajte tudi generala Rendulica, saj od vas mnogo pričakuje," je dejal von Pfühlstein na koncu sestanka.

ABWEHR JE PRIPRAVIL AGENTE

Hkrati s pripravami „odreda divjih lovcev" v Banja Luki je tudi Abwehr v Sisku dal svojim agentom zadnja navodila v zvezi z nalogami, ki so jih čakale v Drvarju. V Sisku se je takrat zadrževala Abwehrova terenska komandoška enota 216. katere osnovne naloge so bile sabotaže in diverzije proti NOVJ na osvobojenem ozemlju. Vodja tega Abwehrovega centra je bil major Otto May, katerega konspirativno ime je bilo „Modrec".

Major May je prišel v Jugoslavijo z vzhodne fronte, kjer je prebil dve leti. V tem času je križaril po Krimu, Ukrajini in Kavkazu, kjer je zbiral sovjetske dezerterje in prostovoljce, iz katerih je ustanovil nemško 1. kozaško divizijo. Njeni pripadniki so skušali s puškami in sabljami zadušiti osvobodilni boj v Jugoslaviji. Jeseni 1943 je May ustanovil Abwehrovo enoto komandosov pod imenom „gospodarska enota 216", da bi tako prikril pravi namen te vohunsko-diverzantske organizacije.

Njegov namestnik je bil poročnik Walter Zawadil, ki je bil prej v diviziji „Brandenburg". Prikrival se je pod imenom „Schmidt", v diviziji „Brandenburg" pa se je izučil vohunstva in diverzij. V Abwehru je bil znan po tem, da se je s četniki in ustaši pogosto preoblačil v partizanske ali angleške uniforme in se tako kot „partizan" prebijal na osvobojeno ozemlje.

May je za akcijo v Drvarju dal Zawadilu pet najboljših Abwehrovih podoficirjev in ta je iz njih formiral Specialno enoto komandosov Zawadil", ki je dobila zelo odgovorno nalogo: takoj po pristanku naj bi krenila nad poveljniško radijsko postajo Vrhovnega štaba in Tanjuga z namenom, da ju uniči, zapleni radijske šifre in ključe ter tako onemogoči nadaljnje poveljevanje enotam.

V to akcijo naj bi bila vključena tudi zaplemba obveščevalnega in drugega zaupnega arhiva Vrhovnega štaba in zavezniških vojaških misij. Poleg tega bi zasliševali prebivalstvo in ujetnike, da bi čimprej zvedeli, v kateri hiši se zadržuje Vrhovni štab. Zawadil pa je povrh vsega imel še nalogo, da pomaga poročniku Doweju v primeru, če bi le-ta prvi naletel na Vrhovni štab.

Zawadil je s svojimi možmi 24. maja zvečer prispel v Zagreb, kjer se je sestal z majorjem Beneschom in poročnikom Dowejem. Časa do vzleta z letališča Lučko je bilo še dovolj in zato jima je Benesch do pozne noči dajal vsa potrebna navodila.

ESESOVCI SE PRIPLAZIJO NA POLOŽAJE

Zadnjega dne pred „konjevim skokom" so esesovci 13. gorskega lovskega polka 7. SS-divizije „Prinz Eugen" skrivoma zasedli položaje, s katerih naj bi naslednjega dne krenili v napad. Pri tem jih je osebno kontroliral komandant polka SS-Standartenführer Deutsch. Njegov štab je bil v Jajcu, enote pa so bile razporejene dokaj daleč od predvidenih položajev. Tako, na primer, je bil 1. bataljon v Busovači, do Vijenca pa je bilo kakih 90 kilometrov. Zato so bataljon prepeljali do Turbeta s kamioni, tam pa ga je sprejel domobranski „brzi zdrug".

Ko se je znočilo, so esesovci krenili iz Turbeta proti Vijencu, ki leži jugovzhodno od Jajca. Tam so čez reko Vrbas postavili zasilni mostič in ko so bili vsi na drugem bregu, so ga za seboj odstranili in zbrisali vse sledove. Nato so se porazgubili v gostem gozdu in s priplazili na položaje pri vaseh Grabanta in Selište. Prazne kamione pa so odpeljali v Lučane, kjer so jih dobro maskirali.

Tretji bataljon je bil v Bugojnu, do Mrkonjićgrada pa je imel približno 70 kilometrov. Proti Jajcu so ga poslali po železnici, vendar se vojaki niso izkrcali v samem mestu, da jih ljudje ne bi videli, temveč so iz vagonov izstopili kar na odprti progi pred mestom. Ponje so pripeljali že omenjeni maskirani kamioni in ko so vojaki poskakali vanje, so se odpeljali proti Mrkonjićgradu. Sledil jim je okrepljeni 7. SS-izvidniški bataljon. Ker so menili, da bodo zajeli mnogo ujetnikov, so zadnje v Mrkonjićgradu pripravili posebno zbirališče.

Divizijska artilerija se je razmestila za 1. bataljonom v rajonu Vijenca. Najprej so tja poslali s kamioni vojake, za njimi pa še topove. Drugi bataljon je zapustil Jajce ponoči in nato zasedel položaje zahodno od Jajca, pri vasi Jezero. Polkovnik Deutsch je odšel iz Jajca, še preden se je zdanilo. Z novoustanovljeno „preganjalno četo", ki naj bi izvajala posebne naloge, se je nastanil v vasi Skela.

Tako so esesovci bili na položajih, kjer so se pritajili in bili pripravljeni za napad, do pol petih zjutraj 25. maja.

Le ena sama esesovska enota prejšnjega dne ni mirovala. To je bil neki mali izvidniški odred, sestavljen iz domačih Nemcev, esesovcev in četnikov, ki so bili oblečeni v partizanske uniforme, na glavah pa so nosili titovke. Poveljeval mu je obveščevalni oficir SS-podporočnik Plucket. Odred je raziskoval teren v bližini naših položajev, vendar ni hodil po poteh in stezah, temveč kar po gozdovih in grmovju.

Tako so se esesovski zločinci znašli pred borci 1. proletarske divizije, ki je v njihovi neposredni bližini imela svoje položaje. Proletarci so kmalu ugotovili, da imajo pred seboj stare znance, s katerimi so se pogosto srečevali.

PREPOZNO OBVESTILO

Štiriindvajsetega maja je v poznih popoldanskih urah iz Banjaluke prispelo obvestilo, da nameravajo Nemci naslednjega dne napasti Vrhovni štab v Drvarju. To sporočilo je iz mesta poslal domobranski poročnik Mesud Šehić, študent iz Mrkonjićgrada. V pogovoru z drugimi oficirji je zvedel, kdaj nameravajo napasti Drvar, in kako bodo v operaciji „konjev skok" uporabili nekatere nemške enote.

Brž ko je to Šehić zvedel, je napisal pismo in ga izročil Đurađu Čuliću iz vasi Trijebovo pri Mrkonjićgradu. Šehić je Čuliča dobro poznal in ko ga je našel, mu je razburjeno dejal:

„Đurađ, nemudoma odnesi tole pismo tovarišu Radu Đurđeviću. Na vsak način ga mora dobiti še nocoj.

„Je kaj pomembnega?" ga je vprašal Čulić.

„Izredno pomembno," mu je odgovoril Šehić. „Organiziraj svoje zveze kot veš in znaš, toda pismo mora še nocoj prispeti na cilj."

Čulić je pohitel, kolikor je mogel. Pismo je izročil Smiljki Perakovi in Miletu Đurđeviću, pri čemer pa ni pozabil poudariti, kako pomembno je pismo. Pismo je šlo od rok do rok in vso noč in nazadnje se je ustavilo pri šefu OZN (oddelka za zaščito naroda) 5. udarnega korpusa, Radetu Đurđeviću. Štab korpusa je bil predaleč, da bi obvestilo prispelo pravočasno.

Rade Đuršđević je dobil pismo šele naslednjega dne, ko se je Drvar že spremenil v pekel. Takrat pa je bilo že vse prepozno. Na dnu pisma je bila napisana šifra „617 din", po čemer je Rade Đurđević vedel, da podatke pošilja Mesud Šehić, zvesti in preskušeni obveščevalec 5. udarnega korpusa.

JEKLENI OBROČ OKROG DRVARJA

Nemške enote, ki so bile udeležile operacije „šah", so hitro poslali v nove garnizone, štab 2. oklepne armade pa je ukazal, naj komandantov ne obvestijo, zakaj jih premeščajo. Medtem kot je 13. SS-gorski lovski polk zasedel položaje v Srbu, so začeli Nemci kopičiti nove enote. V to mesto je prispel še 384. polk 373. legionarske divizije „Tiger". Polk je bil okrepljen s tankovsko četo, divizijskim izvidniškim in inženirskim bataljonom, artilerijskim divizionom in s še enim bataljonom, ki je bil nastanjen v Lapcu.

(Dalje prihodnjič)

Šaleška folklorna skupina Koleda

Zanimiva, a naporna turneja

Člani Šaleške folklorne skupine »Koleda« smo bili od 23. julija do 10. avgusta na turneji po južni Franciji. V tem času smo se tudi udeležili dvajsetega mednarodnega folklornega festivala Pirenejev v Oloronu, kamor nas je povabil organizator kot edinega predstavnika Jugoslavije.

Iz Titovega Velenja smo odpotovali v petek zvečer. Avtobus je bil nabito poln. S seboj smo vzeli 12 kompletov noš (ki smo jih pakirali v četrtek dopoldne in popoldne), rezervni zaboj z darili in propagandnim materialom in seveda instrumente, za naša glasbena sestava — gorenjski in tamburaški. Poleg tega smo imeli s seboj še osebno prtljago za 17 dni, kjer ne smejo manjkati copati, majice, pasi — skratka, oprema za intenzivne vaje. Navajeni smo že, da srednji prehod na avtobusu ni prazen in tako je bilo tudi tokrat; dve harmoniki, kontrabas in še nekaj potovalk je onemogočilo pot med sedeži.

Šaleški Koledniki so imeli kar deset celovečernih in štirinajst delnih nastopov.

Toda kljub temu smo bili dobre volje, zavedali smo se svojega poslanstva in s pesmijo smo se poslovili od našega kraja.

Po 24 urah vožnje smo se ustavili v Besiersu. To je kraj približno 15 km oddaljen od Azurne obale. Tu smo ostali 4 dni. Stanovali smo v liceju in jedli v delavski menzi. Vsak večer pa smo imeli celovečerni nastop v okoliškem kraju, kjer so tiste dni praznovali že tradicionalne praznike. V Seteju, kjer smo si popoldne ogledali viteške igre na morju, smo se prvič srečali z brazilsko in ceylonsko folklorno skupino, ki sta bili tudi namenjeni na festival v Oloron.

Zvečer smo imeli skupni celovečerni nastop na vodi, ki se je končal ob enih zjutraj. Iz Besiersa smo se odpeljali v Nimes.

Nimes ima 220.000 prebivalcev in je zelo bogat z rimskimi ostanki. Francozi ga imenujejo francoski Rim. Po celovečernem nastopu smo v Nimesu samo še prespali in naslednje jutro odpotovali v Montpellier. Kljub dežju smo imeli zvečer v mestnem parku samostojen nastop. Po nastopu pa nas je njihova folklorna skupina povabila v svoje prostore na kozarček vina.

Naše nomadsko potovanje se je naslednji dan nadaljevalo v St. Pons. Tu sta že bili izraelska in grška folklorna skupina. V popoldanskem sprevodu po mestu smo se predstavili prebivalcem in pri županu izpili zdravico za prijateljstvo in sodelovanje med narodi. Skupni celovečerni nastop je bil številno obiskan in navdušeno sprejet.

Drugo jutro nas je pot vodila v približno 500 km oddaljeni kraj Peyrehorade. Po utrudljivi vožnji so nas sprejeli prijazni krajani, nam razkazali prostor, kjer smo nastopali in nas odpeljali na toplo večerjo. Po devetih dnevih smo spet jedli toplo juho, ki je v Franciji med poletjem skoraj ne poznajo. Takoj po večerji smo imeli celovečerni nastop. Dvorana je bila nabito polna. Z bučnim ploskanjem so nas nagrajevali za vsak ples posebej tudi takrat, ko so morali med predstavo popravljati oder. Po končanem nastopu so nas razdelili med družine, kjer smo prespali. Ko smo se naslednje jutro s koledniško pesmijo »Res veselo je za nas, da ste vi povabli nas . . .« poslavljali od naših gostiteljev, je marsikoga stiskalo v prsih — že so bile ustvarjene prijateljske vezi in čutili smo, da je svet majhen . . .

Iz Peyrehoradea so nas organizatorji takoj napotili v Oleron, kjer so se že zbirale folklorne skupine, ki so potovale po celi Franciji in se končno zbrale na mednarodnem folklornem festivalu. Tu smo bile vse skupine — 18 skupin iz 14 držav — nastanjene v liceju.

Ob vstopu v licej smo začutili pravo folklorno ozračje. Romuni, Izraelci, Bolgari so veselo plesali na hodniku, medtem ko so čakali na kosilo. Nismo jih dolgo gledali, pridružili smo se jim in šele hudo prazni želodci so bili vzrok, da smo odšli v jedilnico.

Iz Olorona smo naslednja dva dni odpotovali še v Pan in St. Sever, kjer smo imeli še dva celovečerna nastopa, enega samostojnega in enega skupnega z Grki in Izraelci. Publika je bila navdušena, organizator nas je prosil, da podaljšamo svoj program, kar smo tudi storili. Zvečer smo se zadovoljni vračali v Oleron.

Naslednji dan, 5. avgusta, se je v Oleronu začel festival s sprevodom vseh skupin po mestu in zborom v parku. V parku je bila otvoritvena slovesnost, ob govorniškem odru so bili razvrščeni jezdeci z zastavami vseh sodelujočih držav. Na odru pa so se zvrstili govorniki z vseh celin, z motom festivala. Prijateljstvo in mir med narodi.

Vse naslednje dni festivala so bili sprevodi s plesanjem po mestu, zvečer pa nastopi v dvorani Palace. Na koncu festivala smo sodelovali v KALEJDOSKOPU SVETA, kjer se je vsaka skupina predstavila s 5—7 minut trajajočim najbolj atraktivnim programom.

Domov smo se vrnili po 30-urni vožnji, utrujeni, vendar zadovoljni, da smo naše folklorno bogastvo dostojno predstavili drugim narodom.

Dragica Camloh

Fotografirajmo (7)

Fotografski papirji

Kvaliteta fotografskih papirjev je zelo odvisna od nosilca — papirne podlage. Ta določa raztezanje, lomljenje in zvijanje naše fotografije. Zato mora biti čim kvalitetnejša. Glavna sestavina papirne podlage je celuloza. Dodatek so bombažni ostanki, za povezavo pa skrbijo razna lepila, želatina, škrob itd.

Odtenek fotografije določa že barva papirne podlage. Ločimo tri glavne barve papirne podlage in sicer bela barva, slonokoščena barva ter rjavkasta barva. V prodaji pa so tudi papirji z različnimi barvnimi podlagami — zlato, srebrno, rdečo, zeleno itd. Fotokemika izdeluje takšne papirje z imenom EXPO, vendar le večjih dimenzij.

Poznamo tanjše in debelejše papirne ter specialne podlage. Najpogosteje uporabljamo tanek papir. Debelejši so karton papirji, zelo tanki pa dokument papirji.

Na pripravljeno papirno podlago v tovarni nanesejo enakomerno debelo plast emulzije. Od sestave emulzije je odvisen končni ten fotografije, pa občutljivost in gradacija papirja. Po sestavi ločimo tri vrste papirnih emulzij.

Srebrokloridne emulzije so malo občutljive in jih uporabljamo kadar želimo dobiti briljantno sliko ali pa za kontaktno kopiranje. Dobimo izredno drobno zrnato fotografijo, primerno za tenjenje v rjavem tenu. Med razvijanjem lahko sveti oranžna luč.

Srebrobromidne emulzije so občutljivejše in primerne za izdelavo velikih povečav iz negativov malega formata. Za kontaktno kopiranje, je ta emulzija manj primerna. Pri rjavorumeni svetlobi razvijamo dve do tri minute. V toplejši kopeli razvijalca dobi fotografija na tej emulziji toplejši ten in obratno.

Srebrobromid kloridne emulzije so srednje občutljive in primerne za vse vrste potreb. Uporabljamo jih za kontaktno kopiranje in velike povečave. Razvijamo pri oranžni svetlobi, ten slike pa je topel in nekoliko rjavkast.

(Nadaljevanje prihodnjič)

KOLEDAR

Četrtek, 19. avgusta — Ljudevit
Petek, 20. avgusta — Bernard
Sobota, 21. avgusta — Ivanka
Nedelja, 22. avgusta — Tejka
Ponedeljek, 23. avgusta — Roza
Torek, 24. avgusta — Jernej
Sreda, 25. avgusta — Ludvik

DEŽURSTVA

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE

Četrtek, 19. avgusta — dr. Lešnikova (dnevna), dr. Pustovrh (nočni)
Petek, 20. avgusta — dr. Blatnik (dnevni), dr. Natkova (nočna)
Sobota, 21. avgusta — dr. Žičkar (glavni), dr. Vrečkova (notranja)
Nedelja, 22. avgusta — dr. Žičkar (glavni), dr. Vrečkova (notranja)

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENI POSTAJI ŠOŠTANJ

Četrtek, 19. avgusta — dr. Dovšak
Petek. 20. avgusta — dr. Pustovrh
Sobota, 21. avgusta — dr. Pirtovšek
Nedelja, 22. avgusta — dr. Pirtovšek
Ponedeljek, 23. avgusta — dr. Dovšak
Torek, 24. avgusta — dr. Stupar
Sreda, 25. avgusta — dr. Lazar

ZOBOZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITIVO VELENJE

Od 8. do 12. ure v zobni ambulanti Zdravstvenega doma Titovo Velenje, sicer v pripravljenosti na domu:
Sobota, 21. avgusta — dr. Mehova, Levstikova 4, Titovo Velenje
Nedelja, 22. avgusta — dr. Mehova, Levstikova 4, Titovo Velenje

VETERINARJI V VETERINARSKI POSTAJI ŠOŠTANJ

Od petka, 20. avgusta do četrtka 26. avgusta — diplomirani veter. Blatnik, Prešernova 22/e, Titovo Velenje, telefon 852-253

MALI OGLASI

PRODAM osebni avto Zastava 101, letnik 1976 za 7,5 m. starih dinarjev, Novak, Šercerjeva 13, Titovo Velenje, telefon 851-540.

UGODNO PRODAM jadralno desko TORNADO in kolo MARATON. Cvejič, telefon 852-386.

PRODAM buldožer TG 50. Naslov v uredništvu.

ZARADI SELITVE poceni prodam štedilnik (2+2), pomivalno korito, mizo in kotni kavč s foteljema. Ogled v soboto. Kardeljev trg 1, Stanovanje št. 59, Titovo Velenje.

VZAMEM dve ženski na stanovanje, prodam mini moped in otroški voziček. Naslov v uredništvu.

PRODAM harmoniko Welthmeister, 94 basno, za 10.000,00 din. Žarko Lesjak, Kardeljev trg 1, Titovo Velenje. Telefon 850 — 526, dopoldne.

ZAKONCA BREZ OTROK iščeta sobo s souporabo sanitarij in kuhinje. Naslov v uredništvu.

PREKLICUJEM VELJAVNOST DIPLOME za strojnotehnično šolo »V Šmajevič« Bujanovac, izdano na ime Dragan Stevanovič, Dr Vrtogoš, Vranje Srbija, izdana v šolskem letu 1976/77.

PRODAM osebni avto Zastava 101, karamboliran, letnik 1975. Interesenti se lahko oglasijo vsako popoldne od 15. ure dalje, naslov pa dobijo v upravi lista.

BLAUPUNKT AVTO RADIO »Münster« 3 UKW, srednji val, skoraj nov, prodam. Svečnik, Kidričeva 11, Titovo Velenje.

VZAMEM OTROKE V VARSTVO od 1.9.1982 dalje. V varstvu so lahko od 6. do 14. ure. Naslov v uredništvu.

PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1977, registrirano do avgusta 1983, najboljšemu ponudniku. Miljan Majhen, Kernikova 1/5, Titovo Velenje.

HRUŠKE ZA VLAGANJE, namizna jaboka in drugo sadje ugodno nabavite v Jelenovi drevesnici v Šentilju pri Titovem Velenju. Telefon 850 — 574.

Jože in Anica Kristan iz Titovega Velenja se zahvaljujeta stanovalcem Kersnikove 5. mladincem in ostalim za nesebično pomoč ob požaru, ki je izbruhnil 21. 7. 1982 v njunem stanovanju in povzročil precejšnjo škodo.

Zahvaljujeta se tudi družbenopolitičnim organizacijam občine Velenje. Posebej hvala tudi Karlu Koželju, ki je preprečil najhujše. Vsem še enkrat hvala za pomoč.

Titovo Velenje, 19. 8. 1982

KINO

REDNI KINO VELENJE

Četrtek, 19. 8. ob 18. in 20. uri
PEKEL VIETNAMA — italijanski vojni. V gl. vlogi: David Warbeck

Petek, 20. 8. ob 18. in 20. uri
PLAVA LAGUNA — ameriški ljubezenski. V gl. vlogi: Brooke Shields

Sobota in nedelja, 21., 22. 8. ob 18. in 20. uri
SLADKE AVANTURE — ameriška ljubezenska komedija. V gl. vlogi: Tatum O'Neil

Ponedeljek in torek, 23., 24. 8. ob 18. in 20. uri
RESNIČNE ZGODBE IV DEL. — zahodno-nemška komedija. V gl. vlogi: fantje in dekleta

Sreda, 25. 8. ob 18. in 20. uri
VENERIN VRT — ameriško-mexiški western. V gl. vlogi: Ckuck Connors

DOM KULTURE VELENJE

Četrtek, 19. 8. ob 18. in 20. uri
PLAVA LAGUNA — ameriški ljubezenski. V gl. vlogi: Brooke Shields

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 21. 8. ob 19.30
PEKEL VIETNAMA — italijanski vojni. V gl. vlogi: David Warbeck

Nedelja, 22. 8. ob 17.30. in 19.30
PLAVA LAGUNA — ameriški ljubezenski. V gl. vlogi: Brooke Shields

Ponedeljek, 23. 8. ob 19.30
SLADKE AVANTURE — ameriška ljubezenska komedija. V gl. vlogi: Tatum O'Neil

Sreda, 25. 8. ob 19.30
RESNIČNE ZGODBE IV. DEL — zahodno-nemška komedija. V gl. vlogi: fantje in dekleta

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 20. 8. ob 20. uri
PEKEL VIETNAMA — italijanski vojni

Torek, 24. 8. ob 20. uri
PLAVA LAGUNA — ameriški ljubezenski

Rudnik lignita Velenje
n. sol. o., Titovo Velenje

KADROVSKO SPLOŠNI SEKTOR

Delavski svet TOZD Mizarska dejavnost

RAZPISUJE

DELA IN NALOGE INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

VODJA TOZD MIZARSKA DEJAVNOST

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima najmanj srednjo strokovno izobrazbo
— 3 leta delovnih izkušenj
— sposobnost dela z ljudmi, vodenja in organiziranja dela v TOZD
— družbeno-politično primeren

Kandidati naj vložijo pismene prijave na razpis z ustrezno dokumentacijo v roku 15 dni od dneva objave razpisa na naslov: Kadrovska služba DO RLV, Prešernova 5, Titovo Velenje, pod oznako za razpisno komisijo TOZD Mizarska dejavnost.
Izbran delavec bo imenovan za dobo 4 let.
Prijavljene kandidate bomo pismeno obvestili o odločitvi v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Srečno!

ZAHVALA

ob boleči izgubi ljubljene mame, stare mame

Francke Lojen

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, nekdanjim sodelavcem, vsem, ki so z nami sočustvovali, podarili cvetje in jo spremljali na zadnji poti.

Zahvaljujemo se godbi in vsem predstavnikom, ki so se s toplo besedo poslovili od nje in dokazali, da so jo cenili, spoštovali in imeli radi.

Posebej se zahvaljujemo osebju bolnišnice Topolšica, ki so ji lajšali bolečine.

Vsi njeni.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi drage žene, mame, stare mame in tašče

Jožice Abram

se iskreno zahvaljujemo za nesebično pomoč sosedom in znancem. Posebno se zahvaljujemo za darovano cvetje in spremstvo na mnogo, mnogo prerani zadnji poti.

Žalujoči: mož Anton, sin Franci in hčerka Zofka z družino.

ZAHVALA

Ob boleči in hudi izgubi našega ljubljenega moža, očeta, tasta in dedka

Franceta Dolarja

iz Titovega Velenja

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, bližnjim sosedom, krajanom KS Šmartno, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali številne vence in cvetje, nam izrazili pisno ali ustno sožalje in sočustvovali z nami.

Hvala RLV, TEŠ, veleblagovnici NAMA, Sigmi Vransko, organizacijam ZB KS Šmartno, ZVVI Titovo Velenje, OO ZK KS Šmartno, AMD Titovo Velenje, govornikoma, predstavniku KS Šmartno tovarišu Semečniku in predstavniku VDV brigade tovarišu Steinbergerju za ganljive in tolažilne besede.

Zahvala velja tudi pevcem, godbi in častni straži ter ostalim.

Žalujoči: žena Slavka, hčerki Marjana in Slavica z družinama ter ostalo sorodstvo.

. . . Pa bi šel naravnost do njenega groba in bi pritisnil lice ob rosno travo, da bi slišal natanko njen mehki glas in da bi občutil topli dih iz njenih ust.
. . . Pokliči me, o mati, samo zašepeči, zavzdihni pod gomilo, pa te bom slišal.
Ivan Cankar

ZAHVALA

Vse prekmalu je v 72. letu starosti odšla od nas ljubljena mama in oma

Antonija Zajc

iz Gaberk

Ob boleči izgubi se želimo zahvaliti vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, saj nam je bila vsaka pomoč zelo potrebna.
V hudi in težki bolezni so ji pomagali mnogi, zato gre še posebna zahvala osebju bolnice Topolšica, dr. Stuparju, dr. Marinki Jonkovi in sestri Slavki Omerza.
Naša neizmerna hvala pa velja dr. Polesu, katerega dobrota in humanost sta bili v težkih trenutkih nenadomestljivi.
Govornikom in duhovščini se zahvaljujemo za opravljeni obred.
Sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom in znancem hvala za darovano cvetje in udeležbo na pogrebu.

Vsi njeni

SUPERMARKET BLAŽEJ
Pliberk – Avstrija, telefon 9943 4235 2194
Trgovina za najugodnejši nakup!

ALVORADA kava »MINAS« 1 kg **69,80** ASch
NEPRAZENA kava »MINAS« 1 kg **49,80** ASch
NOVA ČEBULA 10 kg **17,80** ASch
7-delni SERVIS ZA KOMPOT **19,80** ASch
Britvice »WILKINSON« 1 komad **1.-** ASch

STEREO AVTORADIO, STEREOREKORDER in 2 ZVOČNIKA za izvoz **999.-** ASch

RADIO (UKV, SV) in slušalke samo **198.-** ASch

CHAMPION SVEČKE 4 komadi **98.-** ASch

ELEKTRIČNO ORODJE — posebej ugodno:
● Električna motorna žaga za izvoz **1.185.-** ASch
● Električna luknjarica za izvoz **845.-** ASch
● SKIL kotna brusilka za izvoz **995.-** ASch
● SKIL električni oblič za izvoz **1.285.-** ASch

Vse navedene cene veljajo do 25. avgusta 1982

POZOR!
Priložnostni nakup:
NOV VOGEL u. NOOT traktorski obračalnik in
NOV VOGEL u. NOOT samohodni obračalnik 50% ceneje!

IZJEMNA DOMISELNOST in iznajdljivost komandirja, marljive roke vojakov, nekaj pomoči »s strani« in obmejna postojanka v Logarski dolini je s svojo okolico vred dobila čudovito podobo. Nekoč skale in grmovje, danes zelenice, rože, vrt, športno igrišče in naprave, ribnik in jutri zagotovo še kaj. Koristnih in prijetnih domislic vojakom ne manjka. Volje in uspehov tudi ne. V slogi je moč, pravijo. V Logarski je ta moč silna.

SLOVENŠČINA za javno rabo na javnem stranišču. Vse je pravzaprav na enem mestu, tudi posoda za smeti. Ob vsej skrbi za lepši jezik je takšnale krepitev najrazličnejših potreb odveč. Kdor si na tem mestu išče olajšanja, drugih spodbud najbrž ne potrebuje. Poleg odpadkov naj bi v posodo (za smeti) čimprej padel tudi tale možek. Vse za lepo okolje!

PROMETNI ZNAK v ospredju si je našel trdno oporo na bližnjem drevesu, kakšna usoda čaka znak za njim, pa še ni povsem jasno. Morda bi kazalo poleg njega posaditi kakšno primerno drevesce in ga tako obvarovati najhujšega. Sicer pa se tudi tega ne kaže preveč bati, saj je »prva pomoč« v neposredni bližini.

B. M.

MOSTOVI — Čeprav so v velenjski občini že skorajda vse, vsaj večje, ceste posodobljene, to ne velja za mostove. Kar precej je še lesenih. No, to ne bi bilo nič narobe, če bi sproti kontrolirali (tisti, ki vzdržuje ceste in s tem tudi mostove), v kakšnem stanju so. Zgleda, da je sedanji avgustovski čas neprimeren za to opravilo. To sklepamo po posnetku mostu v Paški vasi. Takšen je gotovo lahko nevarna past za voznike. (sv)

Med kupci

„Ste zadovoljni s postrežbo in vljudnostjo v trgovinah"

V času, ko v naših trgovinah primanjkuje mnogo stvari, smo pogosto še bolj občutljivi na morebitno neprijaznost trgovcev, ki vedno ne naredijo vsega, da bi ugodili kupcu. Ob tem sicer pogosto pozabljamo, da tudi njim ni prijetno, kadar morajo na vprašanja potrošnikov odgovarjati z »nimamo«. Nikakor pa tudi ne moremo razumeti, kadar vidimo, da trgovci blaga, ki ga prodajajo niti ne poznajo dobro in tako ne morejo potrošniku nuditi niti osnovnih navodil.

Pa vendar je res, da vpliva tudi prijaznost trgovca, ki nam ponuja določeno blago, na to ali ga bomo kupili, ali pa se bomo odločili za nakup kje drugje. Raje kupujemo tam, kjer nam streže prijazen trgovec, ki nam o stvari, ki jo ponuja tudi kaj pove, ki zna priporočiti kaj je boljše. To pa prav gotovo lahko naredi le tisti, ki svoje delo rad opravlja, ki mu je to v veselje in zadovoljstvo. Takšnih trgovcev je po velenjskih in šoštanjskih trgovinah veliko, žal pa jih je nekaj tudi čisto drugačnih, kot bi želeli.

V začetku tega tedna smo se dopoldne sprehodili mimo velenjskih trgovin. Kupcev je bilo sicer bolj malo, pet izmed njih pa smo povprašali, kako so zadovoljni s postrežbo v naših trgovinah.

Milan Špička iz Titovega Velenja pravi, da je v glavnem s postrežbo zadovoljen. Sicer se dogodi, da naleti tudi na kakšno prodajalko, ki je neprijazna. Bolj pa ga moti to, da trgovci ne znajo svetovati, katero blago bi bilo za določeno stvar primerneje. Ko smo ga zmotili, je kupoval barvo in zaradi pogostih izkušenj od trgovca sploh ni pričakoval nasveta. Prav pa bi bilo, da bi ti poznali stvari z oddelka, na katerem prodajajo.

Jože Vesenjak

Katica Zidarn

Jože Vesenjak se nad trgovci ne pritožuje. Meni, da so dovolj ljubeznivi, po njegovem mnenju pa tudi kar dobro strokovno usposobljeni.

Tudi **Frančiška Rajh** je v glavnem zadovoljna s postrežbo v velenjskih trgovinah. »Včasih se sicer zgodi, da naletim na prodajalca, ki mu je odveč vsaka stvar. V takšnem primeru grem navadno drugam. Trgovci največkrat dobro svetujejo in blago, ki ga prodajajo, dobro poznajo. Zgodi pa se tudi, da o izdelku, ki ga prodajajo ne vedo ničesar,« je dejala Frančiška Rajh.

Katica Zidarn, ki obiskuje tretji letnik trgovske šole s ponudbo v velenjskih trgovinah ni povsem zadovoljna. Pravi pa, da bo kar najbolj vljudna in prijazna, ko bo tudi sama opravljala trgovski poklic. Pristavla je tudi, da dobijo v trgovski šoli sicer določeno znanje, oddelek, na katerem prodajajo pa bi morali bolje spoznati, ko nastopijo delo. Le tako bi lahko kupcem bolje svetovali.

Darinka Tesovnik bolj pozna šoštanjske trgovine, saj živi v tem kraju. S prijaznostjo trgovcev je zelo zadovoljna, saj pravi, da so prodajalke v šoštanjskih trgovinah zares vljudne. Dobro poznajo tudi blago, ki ga prodajajo, sicer pa v Šoštanju ni večjih specializiranih trgovin.

O tem, kako si prizadevajo, da bi kupcem kar najbolj ustregli, smo se pogovarjali tudi z direktorjem Velenjske Name **Zvonetom Zupanom.** Med drugim je dejal: »Želimo, da bi kupcem kar najbolj ugodili. Vemo, da mora biti prvi stik s kupcem prijazen in vljuden, vemo pa tudi, da vedno ni tako. Za trgovski poklic se včasih odločajo tudi ljudje, ki jih to delo sploh ne veseli in so se na trgovsko šolo vpisali zgolj slučajno. V želji, da bi jim čim bolj zainteresirali za kar najboljše opravljanje svojega dela, smo uvedli takšen sistem nagrajevanja po delu, da je dohodek prodajalca v veliki meri odvisen od količine prodanega blaga. Tako si torej tudi mora prizadevali, da proda kar največ.

Želimo tudi, da bi kupci z nami kar najbolj sodelovali. Zato imamo knjige pritožb in pripomb ter knjige povpraševanja. Žal pa tu ni pravega odziva, saj so le redki tisti, ki vpišejo vanje. Pa vendar bi bilo prav, saj bi tudi tako lahko izboljšali naše delo.«

Milan Špička

Frančiška Rajh

Darinka Tesovnik

Pred začetkom prvenstva v SNL

Niso najbolje pripravljeni

V nedeljo se bo začelo nogometno prvenstvo v slovenski ligi. Letos bosta v njej nastopali znova dve moštvi iz Šaleške doline — nogometaši Šmartnega ob Paki in Rudarja. Velenjčani so, kot je znano, po petih letih izpadli iz druge zvezne nogometne lige. Igralci Rudarja bodo v prvem kolu odpotovali na Primorsko. V Ajdovščini se bodo sestali z ekipo Primorja. Nogometaši iz Šmartnega ob Paki pa se bodo v prvem kolu srečali z Muro iz Murske Sobote.

Velenjčane ponovno trenira **Živko Stakič,** trener, ki je pred petimi leti pripeljal Rudarja v drugo zvezno nogometno ligo. O pripravljenosti ekipe je dejal:

»Igralski kader sedanjega moštva sestavljajo nekateri izkušenejši igralci, večina pa je mlajših. Trenutno imamo 22 igralcev. Ekipo so zapustili Narandža, Ranković in Kodre, prišla pa sta vratar Roganović in napadalec Bošković. Druge okrepitve smo si poiskali v lastnih vrstah in v šoštanjskem Usnjarju. Znova trenirajo R. Hudarin, D. Frangeš in Bešvir, nekdanji Rudarjevi igralci.

Za novo sezono nismo pripravljeni kot smo želeli, saj so nekateri igralci začeli prepozno trenirati. Menim, da imamo sape za približno 70 do 80 minut tekme. V prednosti pa smo v tem, ker imajo nekateri igralci vendarle že drugoligaške izkušnje. Primorje je zelo neugoden nasprotnik, zato neodločen izid ne bi bil neuspeh.«

Kaj pričakujete od prvenstva?

»Naš cilj ni takojšnja vrnitev v drugo ligo. Takšno stališče je zavzela tudi uprava. Toda v vsakem tekmovanju želiš doseči čimboljšo uvrstitev. Čeprav nismo povsem pripravljeni, sem prepričan, da se bomo lahko enakovredno kosali z drugimi ekipami za sam vrh lestvice.«

Rudar ima v tem trenutku približno še za 3 milijone dinarjev nepokritih obveznosti: to je dolg ki so si ga nabrali v drugi ligi. Kako naj bi se rešili tega dolga in kje bodo dobili denar za tekmovanje? To vprašanje smo postavili **predsedniku izvršilnega odbora Jožetu Mrazu.**

»Napravili smo najbolj skromen izračun in ugotovili, da bi za prvi del tekmovanja potrebovali 2,5 milijona dinarjev ali za celotno prvenstvo 5 milijonov dinarjev. V primerjavi z lani, ko smo imeli 7 redno zaposlenih delavcev v klubu, je sedaj profesionalec le trener,« je dejal Jože Vraz.

1,7 milijona dinarjev imajo že zagotovljenih, 2 milijona dinarjev pa naj bi dobili od OTKS občine Velenje z rebalansom plana za leto 1982. Ta denar od občinske telesne kulturne skupnosti bi porabili izključno za pokritje starih obveznosti. Poleg tega načrtujejo, da bodo dobili 1,3 milijona dinarjev od reklamnih akcij v občini, 700 tisoč dinarjev pa od reklamnih akcij izven občine. Poseben poziv so naslovili na vse ljubitelje nogometa s prošnjo, da bi jim z denarnimi prispevki v možnostih pomagali odpraviti sedanji pereči položaj, tako da bi do konca leta vendarle splavali iz večletne krize in potem začeli normalno delovati.

TRENER NK ŠMARTNO: BOJAN PRAŠNIKAR:

»S pripravljenostjo na novo prvenstveno sezono nisem povsem zadovoljen. Trenirati smo začeli 23. avgusta, torej dovolj zgodaj. Igralci so na treningih marljivi, zaradi dopustov pa je bila udeležba na treningih nezadovoljiva, saj niti enkrat nismo bili v polni sestavi. Žreb nam ni bil najbolj naklonjen, saj bodo že prve tekme terjale od nas kar največjo pripravljenost in uigranost. Pomanjkanje treningov bo morala nadoknaditi borbenost igralcev. Na voljo imamo 22 igralcev, od tega jih je 12 igralo že lani, od 9 pa je novih — mladih iz naše mladinske vrste, in iz šoštanjskega Usnjarja. Nekaj igralcev se je vrnilo iz JLA, na služenje vojaškega roka pa je odšel R. Frangeš, znova pa bo za nas igral Kodre.«

Kaj si obetate od prvenstva?

»Doma ne smemo izgubiti tekme. To ja naš cilj, želja. Doma ne smemo razprodajati točk, če si hočemo zagotoviti dobro uvrstitev. V prvih dveh tekmah bo manjkal tudi kaznovani Hren.

Mislim, da je konkurenca v republiški ligi vsako leto boljša. Lani je v njej nastopal Maribor, letos ga je zamenjal Rudar. Velenjčani so gotovo največji kandidati na prvo mesto, to svojo vlogo pa bodo morali konkretno potrditi na zelenem polju. Naš cilj je uvrstitev v sam vrh slovenske nogometne lige, kjer je že nekaj let tudi naše mesto. Hkrati upamo, da bomo marsikateremu kandidatu za prvo mesto prekrižali račune in tako prispevali k še večji zanimivosti prvenstva.« -SV-

Največji kandidati za prvo mesto?

NK Šmartno pred eno od prijateljskih tekem.

Strelski šport

Zelo slaba udeležba

Osnovna strelska organizacija z Rečice ob Savinji je ob stoletnici delovanja gasilskega društva v tem kraju pripravila občinsko tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško. Strelci se namreč otepajo s hudimi prostorskimi težavami, ki jih bodo z razumevanjem domačih gasilcev in njihovim novim domom uspeli delno omiliti.

Ekipno so bili na sobotnem tekmovanju najboljši strelci iz Mozirja, ki so se uvrstili na prva tri mesta tudi v posamični konkurenci. Prvi je bil Drago Poličnik, ki je nastreljal 79 krogov, drugi Vinko Matjaž (77) in tretji Franc Grobelnik (74). Pri tem velja poudariti, da so se tekmovanja udeležile le ekipe Mozirja, Gornjega grada in Rečice, strelci ostalih osnovnih organizacij in sekcij pa na tekmovanje kljub pravočasnim pripravam niso prišli. Le kako se bodo počutili, ko bodo sami pripravili podobno tekmovanje s tako pičlo udeležbo?